

PRENUMERATA.

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odosłanie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 3, dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświątecznych, dodatki poranna.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY ÓSMY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petytowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden
wiersz po 2 kop. każdy raz.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana
i Frendlera ul. Senatorska 26.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 111.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wy-
tywy w kościołach:

N. Marji Panny na Nowem-Mieście, w kaplicy Matki
Boskiej, o godz. 8-jej zrana;

archikatedralnym św. Jana, na intencję członków ar-
chikonfraterni literackiej, o godz. 9-jej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Marji
Panny Częstochowskiej i ku Jej czci, o godz. 10-jej zra-
na—i

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki
Boskiej Różańcowej, na intencję braci i siostr bractwa
Różańca św., o godz. 10-jej zrana.

— Całodzienne nabożeństwo odpułtów z nicustan-
nem wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem, proce-
sjami, oraz nieszporem odprawione zostanie w dniu
jutrzejszym w kościele św. Jacka (po-dominikańskim)
ku czci św. Jacka.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro
po nieszporem wystawiony będzie N. Sakrament w mon-
stracji, poczem odpiewana zostanie litanja o Sercu N.
Marji Panny, na intencję arcybractwa czci Niepokalane-
go Serca N. Marji Panny.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Cesarz Wilhelm czuł potrzebę z samego początku
swojego panowania rzucić w daleką przyszłość ha-
sło, które przez cały zapewne czas jego rządów bę-
dzie stanowiło podstawę wiary narodowej w Niem-
cach, jądrem krystalizacyjnym programu politycznego
tej potęgi środkowo-europejskiej. Onegdaj cesarz
Wilhelm udał się z wielką świtą, na kilka godzin do
Frankfurtu nad Odrą, aby złożyć hołd zasługom wo-
jennym ks. Fryderyka Karola i z okazji odsłonięcia
jego pomnika wypuścić w obszar świata owe „skrzy-
dlate słowa”, których treść naród na zawsze spo-
dził się od jego króla. Onegdaj cesarz Wilhelm udał się
z wielką świtą, na kilka godzin do Frankfurtu nad Odrą,
aby złożyć hołd zasługom wojennym ks. Fryderyka Karola
i z okazji odsłonięcia jego pomnika wypuścić w obszar
świata owe „skrzydlate słowa”, których treść naród na
zawsze spodziewał się od jego króla. Onegdaj cesarz
Wilhelm udał się z wielką świtą, na kilka godzin do
Frankfurtu nad Odrą, aby złożyć hołd zasługom wo-
jennym ks. Fryderyka Karola i z okazji odsłonięcia
jego pomnika wypuścić w obszar świata owe „skrzy-
dlate słowa”, których treść naród na zawsze spo-
dził się od jego króla.

— W Charente Inférieure, departamencie przewa-
żnie zamieszkałym przez bonapartystów, wybór je-
nerała jest nieomal pewnym. Stronniczy jego zach-
wują się też tam bardzo czupurnie, jak świadczy
wypadek niedzielny w St. Jean d'Angely, któremu
koleporterowie dzienników bulwarowych w Paryżu
taki nadali tytuł: „Un attentat contre la vie du gé-
néral Boulanger, cinq coups de revolver!”, naturalnie na
tak długo tylko, dopóki policja nie położyła kresu
temu nadużyciu wiary publicznej. Pokazało się bo-
wiem zbyt rychło, że miejscowy nauczyciel gimna-
zjalny, p. Perrin, ani myślał o „zamachu” na jene-
rała, lecz tylko bronił własnego życia przed napo-
rem bulanzystów, którzy obalili go na ziemię i omal
nie stratowali nogami.

W Nord—kiedy dwa mandaty są opróżnione—pój-
dzie jutro Boulanger do szturmu w spółce z alzat-
czykiem Koechlinem, świeżo złożonym z urzędu
przez Floqueta merem 8-go okręgu paryskiego. Koe-
chlin, chociaż kuzyn p. Juljuszwowej Ferry i samego
Floqueta, postanowił za destytucję, wynikłą z czy-
sto prywatnych pobudek, zemścić się bronią poli-
tyczną i ofiarował komitetowi Boulangera 400,000

fr., aby ten zaprotegował jego kandydaturę do
izby w Nord. A zatem jutro Boulanger i Koechlin
wyłonić się powinni z urny wyborczej. Inaczej były
mer ósmego okręgu gotów wytoczyć proces jenera-
łowi o uronienie 400,000 fr.

Włosi nie mają stanowczo szczęścia w Afryce.
Jeszcze nie przyschła krew trzystu bohaterów, któ-
rzy w ubiegłym roku spiętrzyli stos mogił pod Do-
gali i Saati, a już znowu niemniej krwawą poniosły
wojska jenerała Baldissery porażkę w pobliżu Ar-
kiks, miejscowości, będącej szafarką wody dla ca-
łej okolicy. Wprawdzie pięciu tylko oficerów wło-
skich znajdowało się w oddziale, który wyruszył
na zgromienie księcia Debebsa, ale owych siedmiu-
set baszybuzuków, którzy stali pod komendą wło-
ską, uważać potrzeba również za własną stratę
włochów, którzy w owym zakątku afrykańskim nie
mogą trzymać większej liczby własnych batalionów
i zmuszeni są losy swojej kolonii powierzać kra-
jowcom. W każdym razie przeto i moralnie i mate-
rialnie stracili dużo, zniechęcając do siebie plemio-
na miejscowe, a ośmielając takich, jak książę De-
beb, partyzantów. Tu zauważyć wypada, że jest to
ten sam książę krwi królewskiej, który w roku ubie-
głym udawał przyjaciela włochów, przyjął od nich
w darze karabiny i wraz z 500 ludźmi zbiegł z obo-
zu europejskiego, ażeby teraz remingtonami wy-
strzelać swoich dawnych „sprzymierzeńców”.

Br. Z.

Nowy cyrkularz.

Na mocy obowiązujących w Królestwie Pol-
skiem przepisów z d. 28-go czerwca r. 1870 go o
poszukiwaniach górniczych i przestrzeniach wy-
dzielonych do eksploatacji ciał kopalnych, wolność
poszukiwań pozostawiona została każdemu, zaró-
wno na gruntach obywateli ziemskich, jak na zie-
miach włościańskich, podpadających pod ukazy
z d. 2-go marca r. 1864-go i d. 9-go listopada r.
1866-go, z zastrzeżeniem, że otrzymujący t. zw.
przestrzeń górniczą obowiązany jest na żądanie
właściciela gruntu nabyć go w całości za cenę,
jaką posiadał przed sprzedaniem na eksploatację gó-
rniczą, a nadto dać sprzedawcy w zamian inną zie-
mię jednakowej przestrzeni i dobroci, w odległości
najwyżej 15-tu wiorst od dawnego kawałka gruntu.

W razie, gdyby osadnik resp. włościanin zapragnął
gruntu w większej odległości nad 15 wiorst, kwe-
stję rozstrzyga zobowiązany w tym względzie umowa
pomiedzy właścicielem gruntu a nabywcą przestrze-
ni górniczej. Władze włościańskie przyjmują udział
w sprawach tego rodzaju tylko wtedy, jeżeli strony
nie zgodzą się co do ceny za osady włościańskie,
zajęte na poszukiwania górnicze, czyli w razie za-
kwestjonowania wysokości przypadającego właście-
cielowi gruntu wynagrodzenia.

Co się tyczy sposobu zatwierdzania umów, za-
wartych pomiedzy stronami w kwestji przestrzeni
górniczych, przepisy z r. 1870-go żadnych postano-
wień nie zawierają.

Wobec tego umowy rzeczzone zawierane bywają
przeważnie z pominięciem władz włościańskich,
sposobem aktów rejentalnych. Na okoliczność tę
zwrócił uwagę wydział ziemski ministerjum spraw
wewnętrznych w odezwie, wystosowanej do mini-
stra sprawiedliwości, w której zarazem powiedzia-
no, że, dzięki niedopowiedzeniu prawa, umowy re-
jentalne przyczyniają się do zmniejszenia obszaru
gruntów nadanych, ponieważ rejenci, poddając u-
mowy tego rodzaju zatwierdzeniu tylko w wypad-
kach, kiedy postawiona została kwestja wynagro-
dzenia pieniężnego, nie wyjaśniają włościanom słu-
żącego im prawa żądania za ustąpiony grunt nie-
tylko wynagrodzenia w gotówce, ale nadto i ziemi.
W ten sposób w jednym tylko powiecie będzimskim,
gubernji piotrkowskiej, ogólny obszar gruntów wło-
ściańskich zmniejszył się o 164 mórg i 171 pretów.
Fakta powyższe przeczą najwyraźniej art. 22-mu

i 23-mu ukazu z d. 2-go marca 1864-go r., cz. b art
17 tegoż ukazu i cz. 49 przepisów, zatwierdzonych
przez b. komitet urządzający w Królestwie Pol-
skiem w d. 6-ym sierpnia 1864-go r. (poz. 118)
o sposobie rozpoznawania spraw o prawach gruntu-
wych w Królestwie Polskim, na mocy których
wszelkiego rodzaju umowy, dotyczące zamiany
gruntów włościańskich, a więc i umowy, oparte na
art. 14, 28 i cz. 4 art. 30 ukazu z r. 1870-go, podle-
gają rozpoznaniu i zatwierdzeniu władz włościań-
skich i odpowiednie adnotacje o tranzakcjach win-
ny być wnoszone sposobem właściwym do tabel li-
kwidacyjnych.

Niezależnie od powołanych wyżej przepisów pra-
wa, rozpoznawanie umów *questionis* przez władze
włościańskie okazuje się niezbędnem jeszcze i z te-
go powodu, że z mocy cz. 49 powołanej wyżej po-
zycji 118 postanowień b. komitetu urządzającego,
przy umowach, dotyczących zamiany, wymaganiem
jest zaświadczenie, że wykonanie ich nie wywoła
zmniejszenia wartości osad włościańskich, stano-
wiących podstawę obliczenia podatku gruntowego.
Zaświadczenie podobne może być uzyskane tylko
po rozpoznaniu umów o grunta, nadane przez wła-
dze włościańskie.

Niezależnie od tego obecny sposób zawierania u-
mów o przestrzenie górnicze, powoduje zmniejszenie
obszaru gruntów włościańskich, podczas gdy w ce-
lu zachowania ich włościanom wprowadzone zo-
stały w art. 18-ym i 19-ym Ukazu z d. 2-go mar-
ca 1864-go r. i poz. 524 post. b. kom. urządzającego
specjalne ograniczenia co do prawa rozrzadzania
gruntami nadanymi i ograniczenia te do chwili obe-
cnej zachowały moc obowiązującą.

Wreszcie ustalony obecnie porządek zawierania
umów o przestrzenie górnicze na gruntach włościań-
skich sposobem aktów rejentalnych wywołuje
zmniejszenie się przestrzeni własności ziemskiej,
wliczonej do pewnej wsi lub osady i opłacającej
podatki gminne na potrzeby ogólne gromady (art.
97, 98; cz. d art. 104 Ukazu z d. 2 marca 1864-go
roku), ponieważ przestrzeń górnicza przechodzi do
kategorji nieużytków i nie podlega opodatkowaniu,
a tymczasem powstałe ztąd uszczuplenie gruntu nie
uzupełnia się żadnym innym kawałkiem gruntu.

Wszystkie te okoliczności, podnoszone czasami
i w prasie, zwróciły obecnie uwagę władz central-
nych, czego dowodem przytoczone wyżej motywa
i powołane w nich dane cyfrowe. Następnym te-
go faktu było rozporządzenie ministra sprawiedli-
wości, zakomunikowane wszystkim prezesom izb
sądowych, sądów okręgowych i zjazdów sędziów
pokoju, w którym zalecono rejentom, aby z uwagi
na potrzeby gruntowe włościan i gromad włościań-
skich, nie przyjmowali nadal aktów, dotyczących
przestrzeni górniczych na gruntach włościańskich i
odsyłali strony z aktami tego rodzaju do władz wło-
ściańskich.

W wykonaniu powyższego rejencji tutejsi otrzy-
mali wezwanie o udzielenie objaśnienia, czy i kiedy
mianowicie sporządzili umowy tego rodzaju.

W konkluzji winniśmy nadmienić, że fakta, o ja-
kich wspomina odezwa ministerjum spraw we-
wnętrznych, zwracały niejednokrotnie uwagę dzien-
ników tutejszych i russkich i były komentowane
w tym samym mniej więcej sposobie. Cała kwestja
wynikła ztąd, że z mocy przepisów o górnictwie
otrzymujący t. zw. przestrzeń górniczą (bez wyłą-
czenia gruntów włościańskich) nabywa zupełny ty-
tuł własności do zakupionego gruntu na mocy ze-
zwolenia ministerjum dóbr państwa i ugody z wła-
ścicielem i może nawet urządzić dla swego kawałka
ziemi oddzielną hypotekę.

W ten sposób powstały największe w kraju ko-
palnie, przyczem nie obeszło się bez zaboru ziemi
włościańskiej. Gdyby tranzakcjom z włościanami
towarzyszyła kompensata w ziemi, jak tego prawo
wymaga, obszar gruntów nadanych nie uszczupliłby
się wcale i nie zrodziłaby się trudność przy rozkła-
dzie podatków gminnych.

Obecnie, jak widzimy, władze centralne dążą do przywrócenia pierwotnego stanu, drogą wzmocnienia kontroli władz włościańskich. Zdaje się, że środek ten będzie skutecznym, co się stanie jednak z tranzakcjami już dokonanymi? Niedaleka przyszłość zapewne na pytanie to odpowie.

E. W.

Przegląd pedagogiczny.

I.

Siądmy rok istnienia rozpoczął *Przegląd pedagogiczny*, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego.

Trzeba tu bezstronnie przyznać, że wytrwać przez sześć lat dla takiego pisma, jest to kawałek bohaterstwa; tylko dobra wola ludzi mogła utrzymać *Przegląd pedagogiczny* przez sześć lat i nie pozwolić mu upaść. Na tę dobrą wolę, na szlachetną dążność, na rzadką, jak u nas, wytrwałość w przedsięwzięciu, na walkę z przeciwnościami kładziemy tu główny nacisk. Bo prawdę powiedziawszy, w ciągu tych sześciu lat *Przegląd pedagogiczny* miał po największej części zawartość tak marną, że nie jeden słusznie mógł zapytać: „Po co oni to pismo wydają?” Ale byli ludzie, którzy sobie powiedzieli znów: „Trzeba wziąć w ręce robotę i starać się uczynić ją pożyteczną dla ogółu.” I wzięli robotę.

Sama atoli chęć nie wystarcza. Pismo pedagogiczne potrzebuje bardzo złożonej organizacji w redagowaniu, jak żadne inne pismo: potrzeba tu dobrych teoretyków i praktyków, każdy fach szkolny, każdy dział wychowania domaga się specjalisty, i to władającego piórem; pomyślnie, iż architektonika sztuki wychowawczej wznosi się na fundamentach wiedzy o fizycznym organizmie człowieka, że się obejść żadną miarą nie może bez nauki o procesach duchowych, że tu jeszcze tak łatwo błędzić, gdy chodzi o najdroższe interesy ludzkości, a pojmujemy, iż dobra redakcja organu wychowawczego musi mieć bardzo bogaty arsenał. To jedno tylko pismo w rzędzie wszystkich czasopism, jeżeli ma stanąć właściwie, musi stanąć krytyką, podczas gdy inne pisma mogą używać reklamy w celu rozpowszechnienia.

Oprócz tych trudności, istnieje jeszcze inna, niepomijana: redakcja powinna uchwycić tę szczytliwą miarę, dzięki której pismo przez nią wydawane ma być istotnie *pożyteczne*, a więc czytane przez ludzi, wychowujących działkę w domu i w szkole.

Długobymy musieli rozprawiać o warunkach, jakie należy przygotowywać i rozwijać w czasopiśmie pedagogicznym, gdzie różnorodność artykułów nie jest jeszcze bogactwem, ale oprócz różnorodności wymaga się zarówno znawstwa, jak i należytego przedstawienia tego, o czem mowa.

Ma więc redakcja *Przeglądu pedagogicznego* zadanie arcytrudne!

Gdybyśmy też nawet wymierzili ostrą krytykę przeciw temu pismu, jak ono może nieraz na to zasługuje, podając artykuły, które wyglądają na drwiny z pedagoga, traktującego serio wychowanie dzieci, to każdy sobie wspomnieć może na owe wielkie trudności i na brak ludzi, chcących pisać. Jest ta ostatnia okoliczność nową przeciwnością dla redakcji, która nieraz w kraju ślepych uważać musi jednookich za królów.

My jednak mamy do zaznaczenia w wydawaniu *Przeglądu pedagogicznego* sprawy, mówiące bardzo dużo na jego korzyść. Ktoś, pilnie odczytujący to pismo, zapyta: — co takiego? Odpowiemy bez namysłu: wydawanie w arkuszach dodatkowych podręczników w rodzaju „Zarysu geografii powszechnej” p. Nałkowskiego i „Nauki o rzeczach” p. J. Wł. Dawida. Tu kwestja została raz wzięta praktycznie, że powiem trywialnie — za włosy, a każdy pedagog zrozumie mnie, dlaczego to mówię.

Takie artykuły, jak „W perspektywie” p. Bolesława Maryckiego (nr. 1-szy z r. 1888-go) mogą mieć swą wartość w piśmie ilustrowanym, ale nie pedagogicznym: jest to lektura kominkowa, dobra i do poduszki, lecz nie więcej. Bo co wart letni sentyment, że młodzież jest za praktyczną, a autor artykułu powiada, że z tego nie należy się „ani smuć, ani cieszyć”. Obojętny człowiek względem każdego zjawiska społecznego tak się zachowuje; ale przecież termometr uczuć pedagoga nie powinien stać na „zerze”.

Nierównie więcej wart artykuł p. Berżańskiego „Z dziedziny psychologii”, choć pobieżny on jest, a nawet błędny przy określeniu zmysłu, który sz. autor zowie cielesnym. Niewiadomo tu bowiem, o jaką kategorię wrażeń chodzi: czy o czucie, towarzyszące kureczeniu się mięśni, sprawiające świadomość tego kureczenia, a także dające nam możliwość oceny położenia naszego ciała i jego członków podczas stania np., czy też mowa tu jest o takich czuciowych wrażeniach, jak głód, pragnienie, które się

odezuwa w trzewach. Jeżeli p. Berżański połączył zmysł mięśniowy z organicznym w jedno, to powinien był jednak kwestję oświecić należycie. Temu artykulowi jeszcze i tobym zarzucił, iż z nadto używa porównań — to do żdźbła (str. 3 cia) duszy dziecka, to znów do zwierciadła (str. 4-ta) procesu widzenia, choć owe porównania niczego nie uczą.

Rzecz o „poddaniu hypnotycznemu” E. Bérillona jest prostą notatą faktów eksperymentalnych. Wprowadzenie kwestyj wychowania na taką drogę może mieć swe znaczenie w dalekiej przyszłości. Przytem uderza niestaranność korekty, np. Beaums, zamiast Beannis, lub Liébault, zamiast Liébault itd. (str. 5-ta).

„O szkołach przemysłowych” p. Jad. Szezwinińskiej należało skrócić i podać w kronice, ponieważ nasze kongresy nie będą rozstrzygały, a są rzeczy, które rozstrzygać możemy. Dobrze podawać takie artykuły, jak: „O początkowym nauczaniu języka ojczystego”; autor, p. W. Orterle, zna się na tej kwestji dokładnie, lecz nieco rozważnia; śmiało np. można opuścić na str. 7-ej: „W artykule „Geneza naukowstrętu” wyraziłem się...” aż do „Nim zaczniemy” i t. d. Takich balastów jest tu dużo i redakcja powinna je trzebić, porozumiawszy się z autorem.

„Z dziedziny przyrody” p. Wernica stanowi bardzo dobrą naukę dla matek i elementarnych nauczycieli; p. Wernic bowiem jest pedagogiem wytrawnym, jakkolwiek grzeszy niekiedy zbyt dużą wiarą w systematyczność, a miarę i tu musi zachowywać pedagog, bo systemata padają jak karciane domki.

„Sprawozdania” z podręczników i książek dla dzieci są dobre i właściwe, informują należycie. Mniej właściwie atoli wtargnęła do „Przeglądu pedagogicznego” rzecz p. Jul. Chodorowicza. Cóż pedagoga obchodzi „piosenka pełna prostoty”, a nie dla dzieci? Co mu do tego, jaki kto „przybiera pseudonim”?... Albo, czy „otoczony damami jest wieniony wawrzynem?” i t. d.

Nie trzeba się wdawać w nieswoje rzeczy, jeśli czytelnik-pedagog zmuszony powiedzieć: „ni przypięt, ni przylatany dla pedagogiki”.

Drugi tegoroczny numer *Przeglądu pedagogicznego* jest jeszcze lepszy: artykuł „O przeciążaniu” domaga się i czytania i obszerniejszego jeszcze rozbioru. P. Berkman podaje wyborne pogadanki o „formach (właściwiej może kształtach) geometrycznych”. Za „Rozmaitościami” nie jesteśmy i wiersz Heinego „Do matki”, choć ładny, weale tu niepotrzebny.

Adolf Dygasński.

Wiece... kobiet.

Głórny Korynn i Aspazję!

Ich ród odniósł niedawno trjumpf, wobec którego bledną wszelkie zwycięstwa Don Juanów w świątyni Erosa, Atletów na igrzyskach olimpijskich, nowszych *turnvereinów*, ba! nawet wiktoryje naszych Bilińskich, Rodziewiczówien, Konopnickich i Marrené'owych, otrzymujących palmy pierwszeństwa na konkursach i wystawach ku niemałemu wstydowi i tajemnemu zgrzytaniu zębów męskich.

Ciekawość waszą, nadobne Ifigenje z Warszawy i prowincji, śpieszę zaspokoić.

Kilka tygodni temu w Nowym Świecie, zład już tyle świeżych i zdrowych myśli przyplęło do Europy, „zgnilej, starej i zepsutej”, odbył się olbrzymi meeting niewiast, zastępujący na to, by mu w księdze dziejów moralnych kobiety przeznaczone najjaśniejszą kartę. On zresztą sam taką kartą się upamiętni.

W Waszyngtonie, narodowej stolicy — jak mówią Yankee — Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, gmach Wielkiej opery był wtedy widownią ciekawych bardzo i budujących rzeczy. Zapelniała go wysłanki wszystkich prawie ucywilizowanych krajów, a przedewszystkiem Francji, Włoch, Danji, Kanady. Można tam było przyjrzeć się dwóm szanownym bardzo postaciom, dwóm osiwiałym matronom, które już w latach 1840-ym i 1848-ym walczyły w obronie praw niewieścich, a teraz przybyły spojrzeć na przepyszny plon swego posiewu.

Są to: Lukrecja Mott i Elżbieta Stanton. Nazwiska te, Ifigenje, należałoby zapamiętać. Imię pierwszej związane jest nadto z tradycją wielkiego zgromadzenia działaczów antyniewolnictwa — wtedy to bowiem, lat 38 temu, Ameryka między delegatami swymi w Londynie miała osiem kobiet, a na ich czele Lukrecję Mott.

Teraz stanęło do apelu przeszło 30 stowarzyszeń kobiecych: klubów pokoju i umiarkowania, misyj półreligijnych, półfilantropijnych, wychowawczych, politycznych, zgromadzeń szpitalnych, związków gospodarczych, spółek robotniczych. Jakaś dama z Bostonu opowiada o wielkiej czytelni dla kobiet z biurem strzeżenia pracy i posad; uroczą jakąś córą Nowego Jorku prawi o dobrodziejstwach towarzystwa „Sorosis”, które bada wszelkie kwestje, prócz religijnych i polity-

cznych. Lekarki zachęcają do pieczy nad chorymi; uczona z zawodu polemizuje z drem Hammondem, znany z dzieła o niższości mózgu kobiecego. Nieszczęśliwy stawiony jest pod pretekstem.

Wszędzie wre życie, ruch, panuje powaga, kompetencja i wykształcenie.

Naturalnie, wymowa rozsypuje się kwiatami; niedar mo twierdził Emerson, że na wiecach przeciw niewolnictwu krasomówstwo nie jest drogim.

Punktem szczytowym rozpraw był wniosek pewnej eleganckiej damy, że jeśli mężczyźni nie chcą przypuścić kobiet do udziału w sprawach państwa, nie zostaje im innego, jak ogłosić własną konstytucję — i słowo stało się ciałem.

Uchwalono Wielką kartę dla Korynn i Aspazji; prezydentem ogłoszono Franciszkę Willard, a sekretarzem stanu Zuzannę Antone.

Sto lat temu w taki sam sposób powstała rzesza trzynastu pierwotnych stanów.

Ale na tem nie koniec. Zapal wszelki, rosnąc, wydaje zwykle owoc natychmiastowy — ofiarę. I oto zamozna pani darowuje wielki plac na założenie wszechkobiet dla kobiet, w którejby kształcono wszelkiego rodzaju pracownice powszechnego dobra.

Ozy słyszysz ty, z rumieńcem wstydu na twarzy, Pyładesie? O takim samym zakładzie wszechamerykańskim w stolicy związku marzyli niegdyś Washington, Jefferson i Madison!

Na każdym jednak zebraniu siedzieć będzie ukryty w kątku chochlik śmiechu. Figlarz i tutaj zakradł się i nastrój wysoce patetyczny parę razy zamącił. Gdy prezydentka kobiecej republiki, Franciszka Willard, w przemowie swej unosiła się nad potęgą organizacji, której przewodniczy — zacięła dłoń w kulak i z miną groźną rzekła: „Spojrzenie na to!” Oczy obecnych podążyły ku mównicy, w nadziei, że ujrzą olbrzymią pięść.

Była to jednak piastka, stworzona na to, by ją roz-tworzyć i... pocałować.

Badźcobądź, adorator wasz, moje rodaczki, Henryk Heine, mógłby teraz powtórzyć swoje słowa: „*Jetzt, meine Herren, knien sie, oder wenigstens ziehen sie den Hut ab!*” —cj.—

NA BRZEGU.

Odplywasz? Szalony! Ciemnymi smugami
Zmarszczyło się niebo, a morze spienione
Tak igra z twą łodzią, jak wiatr z jej żaglan.

Więc nie cię nie wstrzyma? Ni trwoga otchłani
Ni dłonie twej matki, do prośby złożone,
Ni słodka pokusa bezpiecznej przystani?

Więc pamięć odrzucasz i wiosłem i duszę
Do brzegów nieznanych się zwracasz z nadzieją
A skargi przeszłości u stóp twych się kruszą?

Chcę poznać tę siłę, co z objęć mych skryci
Wyrwała dziś syna!

A fale się śmieją
I wyją szyderczo: „To życie! to życie!”

Małgorzata Hertzówna.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum dóbr państwa przystąpiło do stopniowej reorganizacji zarządów leśnych w Królestwie Polskiem. Według *Mosk. wiad.*, jeszcze w r. b. zamierzone jest przeprowadzenie nowego podziału leśnictw przynajmniej w 1/3 tutejszych lasów rządowych. Równocześnie z tem dotychczasowi urzędnicy, nieposiadający specjalnej kwalifikacji naukowej, będą usunięci, a posady otrzymają wychowawcy petersburskiego instytutu leśnictwa.

— Stosownie do zawartego z magistratem kontraktu, dzierżawca restauracji w parku praskim, p. Jung, obowiązany był z chwilą ekspiracji kontraktu, która następuje w r. p. wystawić nowe budynki i oddać je magistratowi. Obecnie p. Jung wystąpił z przedstawieniem, iż z zakładu powyższego nie ma żadnego dochodu i restauracja zupełnie tam nie idzie, a zład dzierżawca ponosi coroczne straty, co stwierdza fakt, iż budowlę w parku oddaje bezpłatnie na przytułek. W myśl tego przedstawienia magistrat zwolnił p. Junga od stawiania nowych budowli, zastrzegając tylko gruntowną restaurację już istniejących, a to pod nadzorem służby technicznej miejskiej. Po ukończeniu obecnej dzierżawy, na dalszą ogłoszona będzie licytacja z terminem trzy-letnim. Dotychczasowa dzierżawa była dwunasto-letnią.

— Dzierżawcy „Gościnnego Dworu” za Żelazną Bramą wezwani zostali do złożenia deklaracji, iż gruntowną restaurację zabudowań dzierżawionych wykonają najpóźniej do d. 1-go sierpnia r. p. Za

strzeżono, iż po tym terminie za każdy uchybiony dzień będą płać po 100 rs. kary. Dzierżawa roczna wynosi 33,500 rs. W razie niedotrzymania powyższych warunków, na dzierżawę „Gościńskiego Dworu” ogłoszona została licytacja. Nadmienić należy, że powyższe warunki dotychczasowi dzierżawcy ustanowili dobrowolnie, magistrat je zaakceptował i jeszcze w r. 1885-ym przedstawił do zatwierdzenia ministerjum spraw wewnętrznych. Decyzja jednakże do dziś dnia nie nastąpiła i dotychczasowi dzierżawcy urzędowego kontraktu dotąd nie posiadają.

Wedle wykazu urzędowego, w ciągu ubiegłego tygodnia, od dnia 5-go do 11-go b. m., zawarto w Warszawie związków małżeńskich 77, urodziło się dzieci płci męskiej 163, żeńskiej 189, zmarło mężczyzn 115, kobiet 105.

Sędzia śledczy rewiru nowomińskiego, Marcelli Wismont, zwolniony został od tych obowiązków i zaliczony do ministerjum sprawiedliwości.

P. Mikołaj Nowosadzki, profesor języka greckiego w instytucji historyczno-filologicznej w Petersburgu, mianowany został profesorem nadzwyczajnym literatury greckiej w tutejszym uniwersytecie w miejsce prof. Mierzyńskiego.

Prokurator izby sądowej, Turau, w dniu wczorajszym wyjechał do Odessy.

== Z literatury.

Dowiadujemy się, iż jeden z najskrzętniejszych archeologów naszych, p. Mathias Bersohn posiada cenne zbiory rękopisów i druków hebrajskich, odnoszących się do historii Polskiej, przygotowane do druku materiały historyczne, czasów wojen kozackich sięgające.

Na prace owocnych historyków żydowskich, u nas prawie nieznanych, francuzi oddawna zwrócili baczność, czego dowodem między innymi dzieło wydane w r. 1885-ym p. t. „Persecution des Israelites de la Pologne par D. Levy”.

Słyszeliśmy, iż p. Bersohn wydanie owych rękopisów i druków hebrajskich w przekładzie polskim opatrzy wstępem historycznym.

W Berlinie wyszła z druku książka p. t. „Bibliographie des modernen Hypnotismus”, przez Maxa Dessoir.

Wykazuje ona nadspodziewany rozwój literatury naukowej hypnotycznej w ostatnich czasach, obejmuje bowiem przeszło 300 prac z tej dziedziny.

Z polskich nazwisk spotykamy wymienionych pp. dra Babińskiego, prof. Cybulskiego, Ochorowicza i Raciborskiego.

== Z teatru i muzyki.

Kapryśna pogoda nie pozwala znowu na danie w dniu jutrzejszym przedstawienia w Łazienkach na wyspie.

Na jutrzejsze widowisko w teatrze Letnim złożą się opera Moniuszki „Jawnuta”, dramat jednoaktowy Wł. Okońskiego „Antea” i pierwszy akt baletu „Katarzyna, córka bandyty”.

W teatrze Nowym jutro „Złota rybka”.

Z udziałem Żółkowskiego repertuar przyszłotygodniowy zapowie na środę jednoaktową komedię Fredry p. t. „Jestem zabójcą”.

Panna Romanowiczówna, która debiutowała już w „Dzisiejszych”, wystąpić ma po raz drugi w przyszły poniedziałek w komedynie Koziebrodzkiego „Stryj przyjechał”.

Debiutantka przedstawi rolę Urszuli.

Do szeregu debiutantów (panie: Junoszwona, Romanowiczówna i p. Siemaszko), mających w przyszłym tygodniu popisywać się na scenie teatru Letniego, przybywa panna Lubiczówna.

Za popis pannie L. posłuży rola Neli w dramacie Mellerowej „W Alpach”, zapowiedzianym na przyszłą środę.

== Z teatrzyków ogródkowych.

W Belle-vue przystąpiono do prób ze sztuki Adolfa Walewskiego „Hula dusza”, która na scenie lwowskiej niezwykle cieszyła się powodzeniem.

Nowość ta, ilustrowana obficie muzyką, wyposażona zostanie w świeże dekoracje i kostjomy.

Sztuka p. Walewskiego, wystawiona świeżo w Krakowie przez towarzystwo dramatyczne lwowskie, które w tym celu umyślnie zjechało z Krynic, doznała wybornego przyjęcia, zapewniając sobie długie powodzenie.

Znajdzie je prawdopodobnie i u nas, zwłaszcza, że dyrekcja teatrzyku Belle-vue zamierza wystawić utwór ten starannie.

== Ze sztuki.

Na wystawę Towarzystwa sztuk pięknych nadesłali: L. Horowitz „Portret”, Z. Andrychiewicz „Jesień”, oraz Fr. Niemira rzeźbę p. t. „Nad przepaścią”.

* Do salonu Krywulta nadszedł zbiór obrazów malarzy francuskich starszej szkoły.

Niebawem w tymże salonie ukaże się jeden z najnowszych obrazów St. Witkiewicza.

* Monachijscy artyści-malarze: J. Rozen, Wywiórski oraz J. Hermann na czas feryj letnich przybyli do Warszawy.

* Artysta-malarz, p. Franciszek Żmurko, wykończy większych rozmiarów obraz p. t. „Z czasów feudalnych”.

== Na pogorzelców.

Dnia 12-go b. m. w Jabłonninie odegrano teatr amatorski na dochód pogorzelców Nowego Dworu.

Przedstawienie, dzięki staraniom mieszkańców Jabłonniny, przebywającym tam na wilejaturze, powiodło się pomyślnie, przynosząc czystego dochodu rs. 26 kop. 18.

Nadto wpłynęło rs. 6 z nadatku, złożonego imieniem p. A. G.

Ogólną kwotę rs. 32 kop. 18 złożono w redakcji naszego pisma, celem odesłania do właściwego komitetu.

== Z ruchu przemysłowego.

W jednej z tutejszych specjalnych fabryk żelaznych rozpoczęto przygotowywanie maszyn do kilku młynów parowych, oraz „pospiesznych” piekarni, pomysłu pułkownika Steleckiego.

Maszyny te kosztować mają 120,000 rs.

W krótkim czasie na jednej z zamiejskich ulic puszczona będzie w ruch fabryka gubronitu, której założycielem i kierownikiem będzie wynalazca tego produktu.

Warszawska fabryka wagonów przy akcyjnych zakładach przemysłowych otrzymała nowe zamówienie na dostawę 200 wagonów towarowych krytych dla kolei noworosyjskiej.

Za rogatką wolską rozpoczęto budowę nowej fabryki wyrobów gumowych, która po wykończeniu i puszczeniu w ruch zatrudniać będzie 100 robotników i robotnic.

== Księgarnia na Nowej Pradze.

Pewien fachowiec nosi się z zamiarem założenia na Nowej Pradze księgarni oraz wypożyczalni książek.

Dla miejscowej inteligencji będzie to niemałą dogodnością.

== Ze sportu.

W dniu 12-ym sierpnia na torze carskosielskim w pierwszym biegu dwuwiorstowym, o nagrodę rs. 400, zwyciężył w 2 min. 39 sek. „Hardy” ks. Eristowa, pochodzący ze stadniny W. Mysyrowicza.

O nagrodę cesarską biegały następujące konie: „Provence” L. Grabowskiego, „Arkonja” J. U. Niemcewicza, „Hetman” A. hr. Potockiego, „Lieber Freund” E. Iljenki i „Arfa” stada ehrenowskiego.

Pierwsza przybyła do mety „Arkonja”, przebiegła 4 wiorsty w 5 min. 15 sek. zdobyła nagrodę wynoszącą rs. 4375, drugim był „Lieber Freund”, trzecią „Arfa”, czwartym zaledwie „Hetman”, „Provence” z trzeciej wiorsty została wycofana.

W biegu „steep chace”, rs. 600, bieg 3 wiorsty, druga przybyła „Vasolina” A. hr. Potockiego, pobita na długość 8-ju koni przez „Keregina” ks. Gagarina.

Nagrodę Towarzystwa, rs. 800, wziął „Znicz” L. hr. Krasieńskiego, przebiegłszy 2 wiorsty w 2 min. 32 sekundy, drugim był „Majster Paganini” F. Dorożyńskiego.

W szóstym biegu, trzywiorstowym, o nagrodę rs. 400, pierwszy przyszedł do mety „Kronprinz” stadniny rządowej w Janowie w 4 minuty 11 sekund, drugą była „La Somnabula” barona Wulfa, pochodząca ze stadniny F. Dorożyńskiego.

== Wycieczka.

Towarzystwo cyklistów urządza jutro wycieczkę na stalowych rumakach za rogatkę mokotowską.

Wyjazd nastąpi o 7-ej zrana, powrót zaś o godzinie 5-ej po południu.

== Jeszcze singalezy.

Zarząd warszawskiego zwierzyńca przygotowuje ilustrowaną broszurę z opisem singalezów i sposobu ich życia.

Broszura będzie sprzedawana na miejscu przez czas pobytu indusów w zwierzyńcu.

== Tramwaje.

Po ukończeniu robót kanalizacyjnych na ulicy Królewskiej tramwaje kursować zaczną od jutra z Mokotowa przez ulicę Marszałkowską, plac Grzybowski i Królewską do placu Zamkowego.

Również od tej daty powozy z Powązek przechodzić będą przez plac Teatralny i ulicę Królewską.

== Nowa lokomocja.

Z d. 1-ym września z Pragi na cmentarz w Brudnie kursować będą cztery nowe omnibusy, za opłatą po 7½ kop. od osoby.

W porze zimowej przedsiębiorca puści w kurs kryte omnibusy na saniaach.

== Ruch się zaczyna...

Na mieście zaczynają się ukazywać ogorzale obliza ojców i matek, przybyłych dla ulokowania dźwiny w zakładach naukowych.

Chęć szybszego ułatwienia formalności skłaniania rodziców i opiekunów młodzieży do wcześniejszego przyjazdu lub powrotu z wilejatury.

== Nie porwane, lecz poplamione.

Zarząd Towarzystwa akcyjnego zakładów żyrdowskich Hiellego i Dietricha prosi nas o umieszczenie następującego sprostowania:

„W czasie burzy z d. 2-go na 3-ci b. m. prąd wody nie porwał, ale tylko przez zamulenie poplamiał rozłożone do bielienia na łące w naszym bielniku pomocniczym w Jaktorowie płótno i inne tkaniny lniane (nie perkal, który jest tkaniną bawełnianą).”

== Ślad cmentarza.

W roku bieżącym w marcu, wskutek wylewów, na Bielanych, w pobliżu kościoła, nad samym brzegiem Wisły, osiadła na znacznej przestrzeni ziemia wraz z dębami i sosnami tu rosnącymi.

Powstało ztąd zagłębienie na kilka łokci.

Obecnie znów poczęła zapadać się ziemia i z obsuwającego się płasku ukazywać się zaczęły szkielety ludzkie.

Poczęto wydobywać je i do tej pory wykopano kilkanaście szkieletów.

Kości te zaraz przewieziono na cmentarz w Wawrzyszewie.

Jak utrzymują mieszkańcy, w tem miejscu przed laty grzebano umarłych.

== Cyganie... żniwiarzami.

Do kolonisty z pod wolskiej rogatki, p. M., zgłosiła się banda podupadłych cyganów.

Synowie i córki koczującego plemienia, tłumacząc się nędznym swoim położeniem, prosili gospodarza o przyjęcie ich do żniwa.

P. M. zgodził się na warunki i „synowie Romów” ujawniwszy za kosy i sierpy, uprzątnęli oziminę w ciągu tygodnia.

Po odejściu cyganów, kolonista, oprócz braku kilku drobnych przedmiotów, nie spostrzegł innych strat, a więc praca cyganów opłaciła mu się w zupełności.

== W pogoni za córką.

W dniu wczorajszym bawiła w Warszawie właścicielka kilku domów w Paryżu, pani Vaquet, której podróż nie jest pozbawioną ciekawych szczegółów.

Jedyna córka pani V. bez wiedzy matki oddała rękę angielskiemu aferzyście L.

Panna młoda, uchodząc z domu rodzicielki, za namową małżonka zabrała dość znaczną sumę pieniędzy.

Energiczna matka, mając pewne ślady, goni córkę, którą spodziewa się znaleźć w Petersburgu.

W Warszawie pani V. odpoczywała tylko sześć godzin.

Towarzyszy jej brat i pokojówka.

== Zakład.

Pomiędzy dwoma bardziej znanymi ogrodnikami tutejszymi stanął dość oryginalny zakład.

Pan *., znajdując się w towarzystwie kolegów, twierdził, iż będzie w stanie wyprodukować melon, któryby ważył 40 funtów.

Przeciwnik, a zarazem fachowiec, p. X., nie dowierając możliwości wykonania obietnicy, złożył na ręce obecnych 25 rs., z przeznaczeniem tej sumy na cel dobroczynny w razie, gdyby p. *.* był w stanie dopełnić zobowiązania.

W terminie oznaczonym wybrani sędziowie udali się do ogrodu, gdzie skonstatowali, iż największy z pomiędzy wyhodowanych przez p. *.* melonów ważył mniej o... kilkadziesiąt funtów.

Zwycięzca upoważnił redakcję kurjera do pośredniczenia w przelaniu owych 25 rs. do kasy Towarzystwa dobroczynności.

== Szczur w... omnibusie.

Pasażerowie, jadący w dniu wczorajszym z placu Krasieńskiego na Pragę, padli ofiarą własnej wrażliwości.

Przy ulicy Aleksandrowskiej jeden z pasażerów zoczył pod ławką szczura.

Krzykząc „gwalt!” lekkiwy wyskoczył z wielikuju, czem wystraszeni pasażerowie podążyli w jego ślady.

W rezultacie szczur wyskoczył również i uciekł, a pasażerowie, zdobywszy nieco guzów i drobnych skałeczek, ponownie zajęli miejsce w omnibusie.

== Potrójny samobójca.

Wczoraj w godzinach południowych pracujący

w drukarni *Gazety polskiej* byli świadkami smutnej sceny, jaka rozegrała się w murach zakładu.

Pracujący tamże zecer, Piotr B., bez żadnej widocznej przyczyny, nóż, służący do krajania linii ołowianych, wepchnął sobie w pachwinę.

Zanim zamach spostrzeżono, nieszczęśliwy upadł już na ziemię, brocząc we krwi własnej.

Wezwano natychmiast pomocy lekarskiej, a po opatrzeniu rany na miejscu odwieziono rannego do szpitala św. Rocha, gdzie w niepewności między życiem a śmiercią do dziś pozostaje.

Gdyby jednakże sztuka lekarska zdołała rozdmuchać gasnącą isierkę życia samobójcy, historia tego życia wskazuje, iż nie byłby on wdzięczny swoim zbawcom.

Przed laty kilkunastu, jeszcze jako student 6-jej klasy gimnazjum, B. zakochał się, a nie mając środków, któreby mu pozwoliły pojąć ukochaną za żonkę, wystąpił z gimnazjum i wszedł na praktykę zecerską, którą też w trzy lata później ukończył.

Zanim jednak zdobył mierny byt, jaki daje praca zecerska, panna tymczasem wyszła za innego, z którym niebawem opuścił Warszawę.

Zgnębiony niewiernością ukochanej, B. nie zapomniał jednak o niej i śledził nieustannie każdy krok jej na obczyźnie, aż wreszcie w rok później otrzymał wiadomość, iż ukochana zmarła w odległych stepach syberyjskich.

Od tej chwili B. nie rozstawał się już widocznie z myślą samobójstwa, niezadługo bowiem później w łazience Majewskiego poprzecinał sobie seczorykiem żyły u rąk i nóg.

Snadź jednak pierwsza ta próba rozstania się ze światem nie wypadła pomyślnie, sam bowiem wezwał pomocy, po której udzieleniu w kilka tygodni odzyskał zdrowie.

Po upływie lat pięciu B. po raz wtóry próbował odebrać sobie życie, i tym razem jednak niefortunnie, wczorajszy dopiero, trzeci z kolei zamach, spowodował groźne następstwa.

Charakterystycznym jest, że wszystkie trzy zamachy samobójcze B. wykonał za pomocą noża.

Osobliwa, zaiste, wytrwałość!

— Karambol.

Wczoraj o godzinie 2-jej i pół po południu, tramwaj Nr 163, będąc w pełnym biegu, zacerpił o wóz włościański. Starcie było tak silne, iż wóz został wywrócony, a jadący na nim włościanin, dwie kobiety oraz trzoda, jarzyna itd., wszystko znalazło się na bruku.

Na szczęście żadna z pasażerek szwanku nie poniosła.

— Kradzieże.

Przy ulicy Bonifraterskiej pod nrem 2-im, z otworzonego wytrychem mieszkania tapicera, Zyndla Balbindera, skradziono palto i tużurek wartości 60 rs.

Na tejże ulicy pod nrem 10-ym, z niezamkniętego mieszkania utrzymującej pralnię, Marii Wasilewskiej, skradziono pierścionek złoty z kamieniami wartości 60 rs.

Poszkodowana podejrzewa malarzy, Abrama K. i Joska B., którzy natenczas znajdowali się w mieszkaniu.

— Ogień.

Na Krakowskim-Przedmieściu pod nrem 37-ym, w warsztacie zegarmistrza Babezyńskiego, 14-letni uczeń, Franciszek Szturcel, rozpalając ogień podłat naty, która, rozlana z butelki na ruszt kuchenny, zapłonęła.

Ogień ugasił domownicy bez złych następstw.

+ Ministerjum oświaty zatwierdziło z nowym rokiem szkolnym 1888/9 następujące podwyżki opłat za naukę: w sandomierskim żeńskim gimnazjum w klasie przygotowawczej z rs. 10 na 16 i w następnych z rs. 11 do 20, w sejneńskiej zaś szkole miejskiej do rs. 8 rocznie.

+ Kaliska dyrekcja szczegółowa Towarzystwa kredytowego ziemskiego ogłasza wykaz 149-iu dóbr ziemskich, zalegających w opłacie rat Towarzystwa i zakwalifikowanych wskutek tego na sprzedaż przez licytację w lutym i marcu r. p.

+ W Częstochowie niezadługo otwarta zostanie fabryka grubszych tkanin z wełny czesankowej. Zakłada ją, jak zwykle, kapitalista niemiecki.

+ Szkoła realna.

Kaliszanin donosi, iż w przyszłym roku szkolnym otwarta będzie w Kaliszu szkoła realna.

Wiadomość tę pismo owo otrzymało ze źródła wiarogodnego.

+ Fabryka kawy.

W Lublinie powstać ma wkrótce fabryka kawy lecnicznej z żyta i żołądźci.

Donosi o tem *Gaz. lub.*

+ Urodzaje na Podlasiu.

Według nadesłanych nam z kilku miejscowości listów, sprzęt oziminy w powiatach białskim i radzyńskim należy do bardzo miernych.

Natomiast owies, jęczmień i groch bardzo obrodziły.

W okolicy Terespoli urodzaj kartofli zapowiada się wyjątkowo świetnie.

Dzięki przebytkom pogody rolnicy „kradną” z pola szybko schnące zboże.

+ Tajemnicza skrzynia.

W sadzawce, leżącej blisko ruin zamku czerskiego, pod Górą Kalwarją, kilku miejscowych włościan natrafiło na ogromną dębową skrzynię, zatopioną tam prawdopodobnie od bardzo dawnego czasu.

W przekonaniu, iż skrzynia zawiera wielkie skarby, znalazcy chcieli ją koniecznie wydobyć z wody; jeżeli jednak wierzyć opowiadaniom miejscowej ludności, olbrzymia waga kufra oparła się wszelkim usiłowniom, dotąd więc leży on na dnie sadzawki.

Nie mogąc skrzyni wydobyć, włościanie starają się robić w niej otwory, niszcząc może tym sposobem jaki starożytny, cenny zabytek.

Czy nie znajdzie się znawca, któryby zechciał zbadać tę sprawę dokładniej?

+ Mostowe.

Jeden z naszych korespondentów donosi nam o szczególnym zwyczaju, praktykowanym przy poborze rzecznej taryfy pod Zakrocymiem.

W taryfie tej godną uwagi jest rzecz, iż chcąc się dostać z za Wisły do wspomnianego miasta, trzeba płacić dwukrotnie za przeprawę: raz za przejazd łodzią przez główne koryto rzeki, a powtórnie za przejście przez kładkę, zwaną szumną „mostem”.

„Most” ów, prócz przedziwnej na czterech patach budowy, tą jeszcze osobliwością się odznacza, że przyczynia się znacznie do utrudnienia komunikacji.

Wody, przez którą przeprawę ma ułatwiać, przez większą część roku wcale tam niema, pomysłowy więc izraelita, dzierżawca mostu, a zarazem jego budowniczy i konserwator, w celu, aby przechodnie mostu omijać nie mogli, urządza pod nim odpowiednią kaulizację...

Podróżni opłacać muszą myto, o którym specjalna tablica opiewa:

„Za przechodu przez mostka lub cólny od każdego człowieka 1. k.”

I ortografię i obyczaję pana dzierżawcy wypadłoby — poprawić...

+ Skutki gradu.

Z okolicy Pniewa donoszą nam następujące uzupełniające szczegóły o gradzie poniedziałkowym.

Trudno mieć pojęcie, nie widząc, o rozmiarze kłęski, przed grad zrzadzonej.

Padal on w kulach lodowych niebawale wielkości i wagi.

Pojedyncze bryły dochodziły kształtu sporych jabłek, spadających z niesłychaną siłą.

Dowodem tego przebiegu w wielu domach dachów na wyłot, oraz zranie łak.

Tak jest, grad zniósł trawę na łąkach, które z powodu wyrwania ziemi przedstawiają teraz widok pola zoranego.

Radea prawny kolei wiedeńskiej, p. Samborski, przywołał ze swego majątku 40 sztuk zabitych gadem sporych zajęcy, które mu z pola przyniesiono.

Ze stada owiec w Podymowicach grad zabił 68 sztuk, a inne tak pokaleczył, że musiano je dorzucić. Cóż dopiero mówić o kłesce na polach?

Owies i pszenica doszczętnie zostały zniszczone — a słoma wbita w ziemię.

Okazuje się, iż chmura gradowa, idąca od zachodu ku wschodowi, przeszła kilkunastomilowym psem.

+ Potwór.

W Wilejce, powiatowem mieście gub. wileńskiej, mieszczanka P. powiła niezbyt dawno dwoje bliźniąt płci męskiej.

Pierwsze dziecko przyszło na świat żywe i zdrowe, drugie zaś przedstawiało niezwykle zjawisko natury.

Był to bowiem tylko martwy tułów o jednej ręce i dwóch nogach.

Dzieci nie miało wcale głowy.

Zamiast prawej ręki, u tułowiu sterczał jeden palec, na drugiej zaś ręce oraz u obu nóg były tylko po dwa palce.

Pierwsze z bliźniąt zmarło w kilkanaście godzin, potwornego zaś noworodka zabrał lekarz miejski, w celu przesłania do głównego zarządu lekarskiego w Wilnie.

+ Tajemnicza zbrodnia.

Miedzy m. Dołhinowem a Doksycami, w pow. wilejskim, na drodze pocztowej nader uczęszczanej, znaleziono trupa mężczyzny lat około 35.

Dano znać policji, która, wystawiwszy trupa na widok publiczny w celu rozpoznania, rozpoczęła energiczne śledztwo, nikt jednak z okolicy nie poznał w zastygłych rysach znajomego człowieka, którego porządna odzież wskazywała, iż musiał być zamożnym włościaninem lub zaściankowym szlachcicem.

Widocznie mordercy, po dokonaniu zbrodni przywieźli trupa ze stron dalszych i rzuciwszy przy drodze, sami uszli bezkarnie.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W szkole czteroklasowej realnej St. Gargulskiego rozpoczął się zapis uczniów i egzamina wstępne. Początek nauk d. 1-go września.

— Dziś rozpoczynają się egzamina wstępne w gimnazjach drugim i trzecim męskim. Jutro w gimnazjum czwartym męskim.

Nekrologja.

+ Ś. p. Genia de Vidal, córka Julji z Rożańskich i Maksymiljana małżonków de Vidal, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, w dniu 17-ym sierpnia 1888 r. zasnęła w Bogu, przeżywszy lat 3. Wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski nastąpi w dniu 19-ym sierpnia, to jest w niedzielę, o godzinie 4-jej po południu z domu przy ulicy Podwale Nr 22. Na smutny ten obrzęd pozostali w nieutulonym żalu po stracie jedynego dziecka rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2460—

+ Ś. p. Jan Gradowski, b. urzędnik, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, zmarł w dniu 17-ym sierpnia 1888 roku, przeżywszy lat 58. Pozostali w głębokim smutku: żona, syn, córki, zięciowie i wnuczka, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 19-ym sierpnia, to jest w niedzielę, o godzinie 6-jej po południu, z kościoła św. Antoniego (po-reformackiego) przy ulicy Senatorskiej, na cmentarz powązkowski. —2411—

+ Ś. p. Kazimierz Zabiello, doktor medycyny, radca stanu, kawaler orderów, opatrzony św. sakramentami, przeżywszy lat 83, zakończył życie w Skierniewicach dnia 16-go b. m. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w Skierniewicach w d. 20 b. m., to jest w poniedziałek, o godzinie 11-jej zrana. Przeprowadzenie zwłok z warszawskiego dworca drogi żelaznej warsz.-wiedeńskiej nastąpi w dniu 21-ym b. m., to jest we wtorek, o godzinie 5-jej po południu, na cmentarz powązkowski. Na te smutne obrzędy pozostała żona, dzieci i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2414—

+ Dnia 20-go b. m., w kościele św. Antoniego, o godzinie 10-jej zrana, odbędzie się żałobna wotywa za duszę ś. p. Piotra i Salomei małżonków Krawczyńskich, na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych i przyjaciół. —2413—

Z DZIENNIKÓW RUSSKICH.

Wobec spodziewanej akcji dyplomatycznej gwołd rozstrzygnięcia kwestji bułgarskiej, dzienniki, zwłaszcza russkie, w sposób znacznie ożywiony zajmują się znowu miejscową sytuacją w księstwie. Z licznych artykułów tej treści przytoczymy informacje, jakie nagromadziło w ostatnim numerze *Now. wr.*, przyjmując, naturalnie, niemożliwe do sprawdzenia wiadomości z dobrodziejstwem inwentarza.

Z Wiednia donoszą wymienionemu dziennikowi:

„Prasa węgierska jest zachwyconą, że rządca bułgarscy wyzyskują otwarcie bezpośredniej komunikacji kolejowej z Konstantynopolem, w duchu uznania istniejącego w Bułgarii stanu rzeczy. W poważnych kołach politycznych nie przyznają jednakże znaczenia temu nawnawrowi sofijskich krętarzów. Rzeczywiście, w otwarciu belowo wakarelskiej części kolei wschodniej ani Austria, ani Turcja nie biorą udziału w charakterze państw, a zatem rozestany z Sofji telegram, że ceremonia owego otwarcia stanowi uznanie obecnego stanu w Bułgarii, jest grubo naciągnięty. Również nie dają się poważne sfery unieść entuzjazmem prasy tutejszej która w otwarciu linii wschodniej widzi początek jakiejś nowej złotej ery i przepowiada, że wkrótce nastąpi bezpośrednia komunikacja kolejowa między Wiedniem a Bagdadem i Kalkutą! Świadomi rzeczy sądzą, że eksploatacja nowej linii natrafi na wiele faktycznych trudności, które przynajmniej na czas pewien odbiją się na ruchu pasażerskim i towarowym.”

A dalej tenże korespondent telegrafuje:

„Sytuacja Koberga staje się istotnie krytyczną. Według wiarogodnych wiadomości, marszałek dworu księcia powrócił zeszłego tygodnia do Bułgarii i przywiózł ze sobą list księżnej Klementyny, donoszący o wyniku odbytej w tych dniach rady rodzinnej domu kobergskiego. Książę z taką niecierpliwością oczekiwał listu, że na spotkanie marszałka wyjechał do Caribrodu. Przeczytawszy pismo, książę pobladł, zgniótł papier i zawołał: „Widzę, że wszyscy, prócz matki, zwrócili się przeciwko mnie, a przecież ja zostałem!” Niemniej przed książęciem widocznie podupadł na duchu i wydał rozkazy, zarządzające środki ostrożności. Między innemi, jacht książęcy „Aleksander” stoi w pogotowiu w Łom-Palance.”

Na innem miejscu tenże dziennik powiada:

„Otwarcie kolei Belowa-Wakareli, któremu rządca bułgarscy starają się nadać znaczenie europejskiej sankcji ich gospodarki w księstwie, będzie miało dla nich bardzo nieprzyjemne następstwa. Porta, w części pod wpływem postawy Rosji w konflikcie turecko-włoskim o Massawę, zamierza widocznie okazać większą, niż dotąd, energję wobec samowładczego rządu w Bułgarii

W półurzędowym organie *Tarik* zjawił się ostry artykuł przeciw temuż rządowi, a, jak slychać, anglofil Kiamil-basza nie może już utrzymać sultana w przekonaniu, iż nie należy drażnić Anglii, która, równie jak i dawniej, znowu silnie intriguje w Bułgarii. Porta stanowczo potępia obecnie owładnięcie linją Belowa-Wakarel, lecz rządcy bułgarscy gotowi są doprowadzić rzeczy do zupełnego zerwania. Na reklamacje Porty zamierzają oni odpowiedzieć, że uwzględnić tych pretensyj nie można, albowiem Rumelja Wschodnia musi być uważana, jako ostatecznie zależąca od księstwa. Jeżeli krok ten będzie rzeczywiście zrobiony, to, według wszelkiego prawdopodobieństwa, przyspieszy on tylko katastrofę.

Ostatnimi czasy wszędzie, nawet w Wiedniu, uznano położenie księcia koburskiego za krytyczne. Pomimo zapewnień Stambułowa o wierności, pomimo, że przysięgły jego organ, *Swoboda*, codziennie głosi, iż wszyscy bułgarowie gotowi oddać życie za ubóstwianego księcia — nikt w to nie wierzy. Prawie wszystkie wiadomości z Sofji stwierdzają, że Stambułow nie przestaje utrzymywać stosunków z emigrantami, a to samo czynią Stoilow i Naczewicz. Charakterystycznym jest także, że nie ma dnia, aby nie krążyła wieść o ucieczce księcia. W tych dniach w Łom-Palace stanowczo utrzymywano, że książę umknął z Sofji w przebraniu, lecz na rozkaz Stambułowa został zatrzymany i musiał powrócić. Wieść okazała się mylną, lecz pochodzenie jej jest bądźco bądź ciekawe. Za radą Stambułowa, książę zdecydował się przepędzić pewien czas w klasztorze rylskim. Z tego powodu do klasztoru, w którego okolicy zaczęły się zjawiać bandy rozbójników, wysłano silny oddział piechoty i żandarmów. Udał się tamże i sam Stambułow, aby „przygotować dla księcia apartament”. Lecz nie zdążył jeszcze wyjechać, gdy już Stoilow i Naczewicz pośpieszyli do księcia z ostrzeżeniem, że po przybyciu do klasztoru będzie on przez Stambułowa aresztowany. Książę przeraził się, nie wiedząc, co począć. Niebawem Stambułow przysłał z przedstawieniem, że koniecznym jest, aby książę udał się do klasztoru i Koburg uległ. Fakt ten nabawił przestachu Stoilowa i Naczewicza, którzy natychmiast zawiazali stosunki z emigrantami.

Tyle jest informacji *Now. wr.*

Journal de St.-Petersbourg tak się wyraża o mowie margrabiego Salisbury'ego:

„Telegraf przyniósł nam był prawdziwą wiadomość, podnosząc pokojową stronę tej mowy i widoczne życzenie mówcy, aby z naciskiem ujawnić zadowolenie i ufność, wywołane w Londynie przez zjazd peterhofski. Wobec tak dobrych zamiarów, pozostawimy bez odparcia pewne oświadczenia, z którymi markiz Salisbury nie zgodziłby się zapewne, gdyby były zwrócone przeciw Anglii. Główną rzeczą — powtarzamy — jest, że gabinet londyński kategorycznie łączy się z pokojowymi nadziejami, związanymi ze zjazdem w Peterhofie, które w zupełności odpowiadają życzeniu narodu ruskiego.”

Z ostatniej poczty.

Budapeszt 16-go sierpnia. — Półurzędowa *Budapest Correspondenz* donosi: Nie ulega już żadnej wątpliwości, że cesarz Wilhelm w ostatnich dniach września przybędzie w odwiedziny do cesarza Francisza Józefa i zabawi przez kilka dni w Wiedniu. Nierozstrzygniętą jest dotąd rzeczą, czy towarzyszyć mu będzie cesarzowa. Również niewiadomo jeszcze, czy z cesarzem przybędzie ks. Bismark, czy hr. Herbert. To pewna, że w najbliższym czasie nastąpi spotkanie hr. Kalnoky'ego z kanclerzem niemieckim, prawdopodobnie w Friedrichsruhe.

Berlin 16-go sierpnia. — *Berliner Tagblatt* podaje z „nieomylnego źródła” sensacyjną wiadomość, że do końca bieżącego roku jeszcze dziewięciu najwyższych generałów piechoty i jazdy, bądźto zostanie przeniesionych w stan spoczynku, bądźto otrzyma inne przeznaczenie. Tenże sam los dotknie wielu także generał-majorów. Ministrem wojny zostanie wkrótce jen. Hahnke, obecny szef cesarskiej kancelarii wojennej. Jest to człowiek szerokiej wiedzy w rzeczach militarnych i uniwersalnego poglądu. Szefem kancelarii zostalby w takim razie generał-major Brauchitsch. Obecny minister wojny generał Bronsart v. Schellendorf otrzyma komendę pierwszego korpusu; jen. Vogel v. Falkenstein, syn pamiętnego z r. 1866-go komendanta armji Menu, zostanie pomocnikiem hr. Waldersee'go. Marszałek polny hr. Blumenthal pragnie przejść w stan spoczynku. Rozpoczęte przez cesarza Fryderyka reformy wojskowe, dotyczące uzbrojenia, ubrania i ćwiczenia armji, mają być energicznie dalej prowadzone.

Berlin 16-go sierpnia. — Cesarzowa Fryderykowa zamierza w lutym spędzić kilka tygodni w willi Zirio. Do Szkocji uda się cesarzowa we wrześniu. **Rzym 16-go sierpnia.** — *Lombardia* sądzi, że katastrofa pod Sagametti (w Afryce) będzie równie

zabójczą dla gabinetu Crispi'ego, jak klęska pod Dogali była dla gabinetu Depretisa i Robilanta. *Pungolo* ubolewa, że dla zdobycia nędznego fortu, o 130 kilometrów odległego od Massawy, poniesiono takie ofiary.

Londyn 16-go sierpnia. — Parlamentarna komisja sędziów, która roztrząsać ma sprawę Parnella i towarzyszy, zgromadzi się na pierwsze posiedzenie w dniu 16-y października.

Sofja 16-go sierpnia. — Agencja Havasa donosi: Ministrowie Stambułow i Żykwow otrzymali z powodu rocznicy złożenia przysięgi przez ks. Ferdynanda w Tyrnovie wielkie wstęgi orderu Aleksandra, inni ministrowie upominki. Szef sztabu jeneralnego, major Petrow, i major Panica mianowani zostali podpułkownikami. Ten ostatni wszakże podał się do dymisji. W uroczystościach wczorajszych nie uczestniczyli przedstawiciele mocarstw.

TELEGRAMY „KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Petersburg 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — *Nowoje wremia* sądzi, że toast cesarza Wilhelma, we Frankfurcie nad Odrą, wzniesiony, zwraca się wyłączenie przeciw Francji, nie może zaś być pomimo artykułu *Norddeutsche allgemeine Zeitung* uważanym za pogroźkę, z powodu napomknięcia przez Nord o wskrzeszeniu kwestji zwrotu północnego Szlezewigu Danji, zastrzeżonego w art. 5-y m traktatu praskiego. (Aj. półn.)

Petersburg 18-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — *Herold* utrzymuje, iż ma podstawy do mniemania, że artykuł *Norda*, z którym polemizuje *Norddeutsche allgemeine Zeitung*, należy do rzędu tych, które Nord częstokroć pisze na własne ryzyko.

Petersburg 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Według *Grażdanina* tutejszy poseł austriacki, hr. Wolkenstein, wraz z członkami ambasady, udaje się dzisiaj z powodu dnia urodzin cesarza Franciszka-Józefa do obozu pod Krasnem-Siołem, w którym Najjaśniejszy Pan obecnie przebywa. (Aj. p.)

Wiedeń 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Mowa frankfurcka cesarza Wilhelma wywołała pewne kwasy nie tylko w Paryżu. Przypuszczają, że odnosiła się ona i do Danji, z którą stosunki nie polepszyły się, pomimo wizyty cesarza Wilhelma w Kopenhadze. Cesarz nie może darować tego, że ludność tamtejsza nie umiała powstrzymać się od nieprzyjaznych manifestacji.

Berlin 18-go sierpnia. (Tel. Agencji półn.) — W mowie, wygłoszonej przez cesarza Wilhelma we Frankfurcie nad Odrą, znajdował się ustęp następujący: „Jeszcze dodam tu jedno. Znamy siebie wszyscy wybornie i dlatego biorę jaknajbardziej w obronę spoczywającego w Bogu mojego ojca przed posądzeniem, jakoby on gotów był zwrócić cokolwiek ze zdobyczy wielkiej epoki.”

Berlin 18-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wbrew dotychczasowym doniesieniom, ks. Bismark nie pojedzie w tym roku do Kissingen. Prof. Schweininger sądzi, że wyborny stan zdrowia księcia czyni na teraz wszelką kurację zbyteczną. Prawdopodobnie całe lato spędzi kanclerz we Friedrichsruhe.

Berlin 18-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Ks. Bismark zostaje na całą resztę lata we Friedrichsruhe, gdzie odwiedzą go hr. Kalnoky i Crispi.

Bruksella 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kurj. W.) — Niebawem ma się tutaj zgromadzić nowa konferencja afrykańska, celem przeciwdziałania handlowi niewolników.

Paryż 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Na wczorajszym zgromadzeniu strejkujących robotników ziemnych oświadczył sekretarz jeneralny biura zmowy, że fundusze na utrzymanie jej nie wystarczają, że zatem każdemu wolno jest działać nadal wedle własnego upodobania. Komisja zmowy pozostanie i nadal czynną, aby przygotować w przyszłości lepszą organizację pracy. Skutkiem tego większość robotników postanowiła wrócić do zajęć. (Aj. półn.)

Paryż 18-go sierpnia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Są wszelkie widoki, że zmowa robotników skończy się bez żadnego rezultatu

Londyn 18-go sierpnia. (Tel. pr. K. Warsz.) — *Times* protestuje przeciw wytożeniu mu procestu przez Parnella przed sądami szkockimi. Słychać, że Parnell zamierza złożyć mandat do czasu ukończenia śledztwa.

Londyn 18-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Biuro Reutersa donosi z Kairu: Do Suakimu przybyli z Sokota (w Afryce zachodniej) pielgrzymi, którzy opowiadają, że w drodze przez Bongo (terytorjum sąsiednie z Bahr-el-Ghazal) natrafili na silny oddział zbrojny „północy” i wspólnie z nimi obózowali. Ci biali są uzbrojeni w karabiny Remingtona. Pielgrzymi opuścili krainę Bongo w lutym.

Nowy Jork 18-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Straty, wynikłe z pęknięcia rezerwoaru w Valparaiso i zalania miasta, obliczają na 100 milionów dolarów.

Aleksandrja 18-go sierpnia (Tel. pr. K. W.) — Rząd egipski z polecenia W. Porty założył protest przeciw objęciu przez Włochy protektoratu nad Zulą.

Konstantynopol 18-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — W okolicy Adrianopola przystąpiono do wznoszenia nowych fortyfikacyj.

Sofja 18-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Rozbójnicy oznajmili, że mają cele polityczne i przygotowują wielki zamach. Zamierzają oni porwać ks. Ferdynanda, Stambułowa i książęcego marszałka dworu Grénauda.

Sofja 18-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Za uwolnienie fotografa Stojanowa żądają rozbójnicy 60,000 fr.

Berlin 18-go sierpnia, g. 2 m. 30. (T. pr. K. W.) — Bilety banku ruskiego 200.70 (wczoraj 198.30). Bilety banku ruskiego na dostawę 200.50 (wczoraj 198.50).

GALETA.

Warszawa 18-go sierpnia.

Z Berlina otrzymaliśmy nader różnorodne szacowania, a mianowicie: 198.75 w płaceniu, 199.25 i 199.50, odpowiadające kursom 50.32½, 50.20 i 50.12½, bez kosztów, oraz depeszę, zaznaczającą słabą tendencję giełdy tamtejszej. Nasze zebranie przystąpiło do czynności w usposobieniu względnie dobrem i płaćto początkowo za krótki Berlin 50.25, lecz podniosło tę cenę do 50.40 (równia 198.40 bez kosztów), gdyż liczba kupujących walutę była dosyć pokaźna, ci bowiem, którzy sprzedawali wczoraj, pokrywali dziś z zyskiem swoje zobowiązania. Różnice kursów notowanych tworzyły dziś 22½ kop. na korzyść Berlina, w porównaniu zaś z wczorajszym kursem końcowym 30 kop. na korzyść rubli. Dostawy robiono dziś po 50.60 z odbiorem stałym za półtrzecia miesiąca i z odbiorem codziennym według woli kupującego w tymże terminie po 50.60 i po 51 z odbiorem w tychże samych warunkach do końca września r. b. i po 50.40 również do woli odbierającego do końca b. m.

W obcych walutach ruch średni.

Według ceduły urzędowej, sprzedawano wpłatę w Berlinie po 50.32½, 50.35, 50.40, 50.50 i 50.55, żądając 50.60.

Londyn krótki ofiarowano po 10.30, nie znajdując odbiorców.

Paryżem krótkim obracano po 40.75 i 40.77½, przy chęci osiągnięcia 41.

Krótki Wiedeń kupowano po 83.65 i 83.75, chcąc otrzymać 84.20.

W papierach obrotu niewielkie, dążność słaba.

Żądano za listy likwidacyjne 88.75 za duże odcinki i 88.50 za małe, których oddano parę tysięcy po 88.15 i 88.

Wschodnie pożyczki w zaofiarowaniu po 99 wszystkie trzy emisje.

Zabrano kilka pożyczek premjowych I em. po 269, oraz kilka premjówek II emisji po 249.50 i 250.

Kilka tysięcy renty kolejowej wzięto po 99.

Nowa pożyczka po 82.50 w żądaniu nominalnem.

Listy zastawne ziemskie w zaofiarowaniu po 99.25 I ser. i po 97.85 cztery następne serje. Kupiono kilka tysięcy I ser. po 99, oraz kilkanaście tysięcy miesza-nych listów i najmłodszej serji po 97.75 i 97.65.

Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 99 I ser., 98 II, 97 III i 96.90 IV i V ser. Nabyto kilka tysięcy III ser. po 96.75.

Listów zastawnych m. Łodzi ser. I szukano po 94.50; za II ser. chciano osiągnąć 93.25, a za III 92.75.

Ulokowano dwadzieścia kilka akcyj banku handlowego w Warszawie po 321.

Godzina 12. Usposobienie względnie mocne, wyciekające.

"POMOC"

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

od nieszczęśliwych wypadków,

powierzyło mi swoją
Jeneralną Reprezentację
w guberniach Królestwa Polskiego.

Ubezpieczenia wchodzące w zakres działalności Towarzystwa załatwiane i wszelkie co do nich objaśnienia, prospekty i druki udzielane będą w moim biurze w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 149 oraz w agenturach przezemnie ustanowionych i nadal ustanowić się mających.

Lista imienna agentów wkrótce będzie ogłoszona.

Reprezentant jeneralny

D. Rosenblum,

alica Marszałkowska Nr 149.

1256R

Energiczni i zbiegliwi kandydaci na agentów w Warszawie i na prowincji, zgłaszać się zechcą do mnie osobiście lub listownie.

W miasteczku Stawiszczach Kijowskiej gubernji, powiatu Taraszczańskiego, dnia 25 Września (7 Października) 1888 roku, odbędzie się

sprzedaż koni przez licytację.

Licytować się będą ogiery i klacze rasy arabskiej i angielskiej, zdadne do stada i pod wierzch, oraz ogiery, klacze i walachy rasy normandzkiej i innych, zdadne do stada i zaprzęgu, w ogóle około sztuk 30, ze stad Hrabiego Władysława Michała Branickiego i 11 sztuk czystej krwi ze stad W. Aleksandra Rakowskiego. Ostatnia stacja Fastowskiej drogi miasteczko Białocerkiew.

O szczegółach dowiedzieć się można u Zarządzającego stadami Hrabiego Branickiego, p. Antoniego Zakrzewskiego, poczta Białocerkiew, telegraf Stawiszcz.

Licytacja odbędzie się na gotówkę, z dodaniem 3 procent od zalicytowanej summy na korzyść usługi stażennej.

Nazajutrz po skończonej licytacji koni, to jest 26 Września na folwarku Wyszowskim Hr. Władysława Branickiego, o 3 wiorsty odległym od Stawiszcz, odbędzie się sprzedaż również przez licytację bydła poprawnego rasy Siementhal i Holenderskiej, baranów czystej krwi Southdown i chlewni rozplodowej czystych rasy angielskich: Berkshire i Yorkschir.

Niezależnie od licytacji, są do sprzedania w każdym czasie na tymże folwarku Wyszowskim barany Southdown, w ilości sztuk 20, w wieku od roku do 3 lat. 1012

KONSTANCJA SWOŁYŃSKA

PRZEŁOŻONA PENSJI ŻEŃSKIEJ,

Nowy-Swiat № 70,

zawiadamia Szanownych Rodziców i Opiekunów, że zapis uczennic przychodnich i pensjonarek, trwać będzie od 15-go Sierpnia do 2-go Września, codziennie od 10-jej rano do 6-jej wieczorem.—Stajmy pensjonarkom zapewnić się najtroskliwszą opieką oraz konwersacją w językach obcych. 1251R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 18 (30) Sierpnia r. b., o godzinie 12-jej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja in minus, przez opieczetowane deklaracje, na budowę nowego dachu na zabudowaniach szlachtuza miejskiego na Rybakach,

od summy anszlagowej rs. 1,340.

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrzane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jakoteż wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1270r

Rzadca gospodarczy

kawaler, 30 lat wieku, 12 lat praktyki w Ks. Poznańskim, szuka od zaraz lub później odpowiedniego zajęcia. — Łaskawe oferty pod adresem: P. Bitschan, Warszawa, Długa 51. 1325R

Józefa Gagatnicka

Przełożona Pensji Żeńskiej

W WARSZAWIE,

przy ulicy Elektoralnej № 20,

podaje do wiadomości, iż zapis uczennic w prowadzonym przez nią zakładzie, rozpocznie się 17 Września r. b.—Kurs nauk 1 Września. 1143

Leokadja Kosmowska

Przełożona Pensji prywatnej żeńskiej VI-cio-klasowej, przy ulicy Miodowej № 1,

zawiadamia osoby interesowane, że kurs nauk w zakładzie przez nią utrzymywanym, rozpocznie się dnia 1 Września r. b., a zapis uczennic dnia 16 Sierpnia od godziny 10 do 3 po południu. 1145

Pierwsza w kraju Fabryka
Stempli kauczukowych
i metalowych,

Z. SUCHOWIECKI,
Warszawa, Wierzbowa 6 (Hotel Angielski), poleca różnego rodzaju Stemple, Monogramy, po cenach bardzo niskich. 1277R

UWAGA!

Kupuję różnego rodzaju dokumenty pieniężne na większe lub mniejsze sumy, oraz weksle, rewersy, rachunki, wyroki (Is-połnitelnije listy), niemniej takie dokumenty, których termin dawniej niż 10-ciu laty ubiegł. Nabywam także pieniężne pretensje litylko na księgach handlowych oparte, niemniej pretensje ze spraw sukcesyjnych (spadkowych) powstałe. Sprawy mogą być zamiejscowe choćby z dalszych stron. Adres: ulica Zakroczymska N. 15 w Warszawie.—Widzieć można mnie tylko od 5-jej do 9-jej wieczorem.

RAJSKIN.

Nauka i wychowanie.

Adres biura nauczycielskiego Żeńskiej, al. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 591

Biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, parter, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1710

Biuro nauczycielskie Żeńskiej, Mazowiecka 16. Potrzebna nauczycielka, polka, do języka francuskiego, z patentem nauczycielki domowej. Poszukuje się 11-letniego niemca do zabawy z chłopczykiem w tym wieku. Angielka młoda, z dobrym francuskim i dobrą rekomendacją poszukuje miejsca. 15663

Biuro nauczycielskie Lewińskiego, Zielna 42. Francuzki świeżo przybyłe, są do umieszczenia. 15680

Dla kilku uczniów szkół prywatnych realnych pomieszczenie ze stołem, dozorem i kuchnią i ciągłą pomocą w języku francuskim i w przedmiotach matematycznych, programem sześciu-klasowym szkół realnych objętych. Konwersacja w języku francuskim. Wiadomość o warunkach przy ulicy Hortensja domu № 5, mieszkania 23, u p. Lemnickiego codziennie od 11-jej do 7-jej wieczorem. 1753

Francuzka dyplomowana szuka pokoju za godzinę lekcji. Oferty: Kurjer Warsz. Marguerite. 15677

Nauczyciele elementarni, należycie uzdolnieni, potrzebni zaraz. Królewska 33, o godz. 2-jej po połud. 1789

Nauczyciel śpiewu i muzyki na instrumentach dętych, przynajmniej z gruntownym, elementarnym wykształceniem, potrzebny zaraz. Królewska 33, o godzinie 2-jej po południu. 1789

Poszukuje się panienki trzynasto-letniej do wspólnej nauki. Bednarska 24, mieszkania 6. 15684

Poszukuje się akademika do udzielania ruskiego. Oferty: kanter Kurjera pod w. w. 15666

Potrzebna jest francuzka z wyższym dyplomem, do udzielania lekcji francuskiego, w wyższych klasach na pensji. Wiadomość: „Chambres garnies,” Chmielna 5, do dziewiętej rano. 1790

Pomieszczenie dla panienek chodzących do gimnazjum lub na pensję, fortepian nowy, pomoc w naukach, ogród. Wileza № 71, mieszkania 3. 15653

Pomieszczenie dla panienki, fortepian do egzercytowania. Miodowa 15, mieszkania 35. 15662

Potrzebni nauczyciele filozofii, do wykładu języków starożytnych, w szkole 4-klasowej filologicznej. Wiadomość w Plocku, u A. Ubysza. 15029

Pomieszczenie dla kilku uczniów w domu obywatelskim, konwersacja, fortepian, korepetytor w miejscu. Wiadomość: Erywańska № 2, w kontroli dochodów dr. Nadwiślańskiej, od 10-jej do 4-jej, woźny Stanisław wskaże. 15566

Stancja dla uczniów szkół prywatnych, służy dwa pokoje do odnagajcia. Nowy-Swiat № domu 44, mieszkania 20. 15083

Stancja dla uczni gimnazjum praskiego. Praga, ulica Brukowa № 6, mieszkania 4. Ussakowska. 15586

Stancja dla uczniów—zakładów prywatnych obywateli ziemski znanej rodziny kształcącej dzieci, da rodzicielską opiekę parun chłopcom, francuzki język, fortepian. Wiadomość: Hoża 38, m. 2. 15524

Student petersburskiego uniwersytetu daje lekcje z przedmiotów gimnazjalnych. Adres: ulica Długa № 99, hotel Polski. 15649

Ulica Wileza № 28, mieszkania 12, można umieścić przy rodzinie panny, uczęszczającą do gimnazjum, z korepetycją, konwersacją francuskiego, niemieckiego, angielskiego, cena umiarkowana. 1788

Z upoważnienia władzy szkolnej stancja dla uczniów gimnazjum 2-go. Czyska 6, mieszkania 24. 15668

Z upoważnienia władzy szkolnej stancja dla panienek uczęszczających do gimnazjów i innych zakładów naukowych. Pomoc w naukach i troskliwa opieka zapewnią się. Jerozolimka 67, m. 2. 15635

Posady i prace.

Do objęcia posady zarządzającego interesem handlowym w Cesarstwie, poszukuje się człowieka w sile wieku. Kaucja rs. 2,000 wymagalna. Graniczna № 10, mieszkania № 10, od 4—5 po południu. 15633

Do magazynu Henryka Cara, Miodowa 3, potrzebne są panny sztukowe i podręczne do okryć. 1787

Ekspedytor inkasent bezżenny, potrzebny do piekarni. Kaucja rs. 400. Marszałkowska 62, m. 16, do 11-jej rano. 15643

Francuzka z chludnym świadectwem poszukuje miejsca. Zgoda № 6, stróż domu wskaże. 15679

Francuzka świeżo przybyła poszukuje miejsca. Zgoda 6, stróż wskaże. 15617

Młody człowiek, bezżenny, polak, posiadający języki ruski i francuzki, w części niemiecki, szuka miejsca za garsona w restauracji lub do hotelu. Oferty uprasza składać w kantorze Kur. W. pod lit. F. B. 29. 15632

Młoda osoba umiejąca dobrze gotować potrzebną jest jako gospodyni i kucharka do pojedynczej osoby. Całodziennie życie, mieszkanie i 6 rubli na miesiąc. Adres z podaniem dotychczasowego zajęcia zostawić w Kurjerze pod wyrazem „Kuchnia”. 15637

Młoda osoba, uzdolniona w naukach, poszukuje miejsca za sklepową lub panną do rodzinnego domu. Rozbrat № 9, mieszkania 11. Zastać można w domu od godziny 10 do 2. 15664

Majster ceglarski, który w młodości pracował w cegielniach, obeznany z robotą maszynową i ręczną, mogący prowadzić roboty rozmaite i produkować cegły zwyczajne i francuzką, dachówkę, drony, platy, cegły szamotową, figury z cegły, znający wypalanie i ustawkę w piecach okrągłych, posiadający język niemiecki i polski, poszukuje miejsca zaraz. Oferty pod 2210 A. A. Poście-restante. Ratibor. Preussien. 15673

Niemka wiekowa z Kurlandji poszukuje miejsca. Oferty proszę składać w Kurjerze pod lit. M. W. 15641

Niemka lat 14—16, potrzebna do dziecka zaraz. Grzybowska 21, miesz. 8. 15390

Ogrodnik kawaler potrzebny na prowincję od 1 października r. b. Oferty z kopjami świadectw składać w kantorze Kurjera W. pod lit. X. Y. 15674

Osoba na przychodnią do reparacji domowej lub do prasowania poszukuje miejsca. Piekarska 6, m. 7. 15686

Osoba z wykształceniem gimnazjalnym spragnie umieścić się do dzieci. Berga № 3, mieszkania 13, od 2—5. 15554

Osoba młoda, z lepszym wychowaniem i muzykalną, poszukuje miejsca do gospodarstwa lub towarzysztwa. № 21 Bielańska, u p. Natalji Cieślińskiej. 14972

Potrzebna jest panna znająca krój i upinanie sukien do pracowni. Bielańska 8, mieszkania 3. 15526

Potrzebna gospodyni na wieś młoda, pensji rocznie rs. 100 i ogrodnik kawaler, na wieś, pensji rocznie rs. 100. Oferty składać ulica Sienna № 27. Rathel. 15477

Panny do okryć, ale tylko kompletne zdane i sklepowa z dobrą figurą, mogą się zgłaszać do magazynu. Bracka 10. 15315

Panna uzdolniona w kroju, upinaniu sukien potrzebna zaraz na wyjazd. Wiadomość ulica Solec № 63. 15318

Potrzebna jest zaraz zdolna panna do strojów do magazynu dawniej Kotarska. Nowy-Swiat № 70. 1766

Potrzebne panny zdadne do staniów i spódnic. Marszałkowska 143. Grabowska. 15427

Podaptekarz 25 lat wieku, poszukuje zaraz miejsce w aptece lub dzierżawy, albo kupna Sielskiej apteki. Adres dla ofert: Trzaska, Piwna № 13, mieszkania 63 w Warszawie. 15432

Potrzebna panna za sklepową z dobrymi rekomendacjami, znająca prócz polskiego język raski lub francuzki albo niemiecki w handlu L. Wróbel, Krakowskie-Przedmieście № 25. Wiadomość od 9 do 10 rano. 15625

Potrzebne są uzdolnione pańny do stani-
ków, oraz do nauki. Orla 5, m. 4. 15594

Panny do krawiecczyny potrzebne. Ulica
Grzybowska 2, m. 8. 15681

Potrzebną jest dziewczynka lat 12—14 do
usługi. Żurawia 21, m. 10. 1786

Potrzebni są lokaj i młodsza (z praniem)
zdolna do pracy, z najlepszymi świade-
ctwami. Smolna 25, konsulat angielski, od
1 do 2. 15675

Rządca domu energiczny, z wysoką kaucją
i świadectwami, poszukuje zarządu dużej
domu. Żłota 26, m. 35. 15634

Uczniowie i praktykanci znajdą pomiesz-
czenie. Zakład mechaniczny, Marszał-
kowska 150 róg Zielonego Placu. 15450

Uczeń farmacji z roczną praktyką, poszu-
kuje miejsca. Oferty w kantorze Kurjera
Warsz. pod „Sie”. 15650

Uczeń potrzebny jest do pracowni cukier-
niczej. Wiadomość ulica Marszałkowska
117, w cukierni. 15609

W dobrach Płonne przez Dobrzyń nad
Drwęcą potrzebny jest od pierwszego paź-
dziernika ogrodnik żonaty, z doskonałymi
świadectwami, specjalnie obeznany z prowa-
dzeniem palmiarni, cieplarni, oranżerii, in-
spektów, warzyw, drzew owocowych. 15589

Z pensją rs. 600 urzędnik z prowincji,
zamienią się na posadę w Warszawie.
Elektoralna 23, mieszkania 24. 15421

Za pensję jak najniższą mężczyzna w sile
wieku, były gospodarz, poszukuje zajęcia
szwajcara przy fabryce lub domu, magazy-
niera, dozorca do składu węgla. Za pośredni-
ctwo wynagrodzić. Podwale 26, m. 24. 15639

Kupno i sprzedaż.

Apteczne materiały, farby, poleca najta-
niej skład Ksawerego Nickiego. Plac Św.
Aleksandra 7. 5763

Bardzo tani! meble czarne wełną kryte,
fortepian czarny krótki tutejszy, szafa,
obrazy, kwiaty. Czysa 6, m. 10. 15651

Burnus zupełnie nowy, łóżko w dobrym
stanie. Senatorska, plac Resursy 42,
stróż wskaże. 15630

Bryczka parokonna lekka, mocna, mało u-
żywana, z fartuchami, do sprzedania za
przystępną cenę. Wiadomość u stróża Nowy-
Świat 62. 15638

Przytwy angielskie bardzo cienkie na nży-
stek własny sprowadzone, są do nabycia po
rs. 2 sztuka w zakładzie fryzjerskim Kles-
zczyńskiego, Podwale 3. 15560

Pilard w dobrym stanie ktoby miał do
sprzedania. Oferty Włodzimierska 14,
mieszkania 11. 15441

Bryczka zupełnie nowa na resorach, paro-
konna, do sprzedania bardzo tania. Wi-
adomość Wilcza 57, m. 1. 15349

Dwa łóżka jesionowe pod orzech do sprze-
dania. Wiadomość w sklepie. Ulica So-
lec 54. 15687

Do sprzedania szafa duża, piękna, skła-
dana do sukien z półkami do bielizny. So-
snowa 1, m. 5. 15629

Do sprzedania kredens dębowy duży 35
rs. Garnitur salony masiv orzechowy,
aksamitny 140 rs. Stół jadalny dębowy 14 rs.
Magie domowe 8 rs. Szeslong 7 rs., łóżka, lu-
stra i inne. Kruca d. 18, m. 3, od godziny
10 rano. 15481

Do sprzedania z powodu wyjazdu meble
oraz sprzęty kuchenne. Szpitalna 4, mie-
szkania 11. 15546

Dog, suka z największej rasy dogów, pię-
ciomiesięczna, maści jasno-żółtej, do sprze-
dania za rs. 25. Ulica Chmielna 43, w pie-
karni. 15343

Dwany perskie, angielskie, krajowe, ser-
wety, portjery, kołdry, dery na konie, cho-
dniki, wycieraczki najtaniej w fabrycznym
składzie Kiltynowicza. — Mazowiecka 16,
wprost Erywańskiej. 1740

Do sprzedania za rs. 300 kosztowny zbiór
marek pocztowych. Wilcza 35, m. 1. 1760

Faeton mało używany i książki różne do
sprzedania. Długa 28. Skład węgla. 15143

Fortepian Krala sprzedaje za rs. 190. No-
wowiecka 21, m. 12. 15239

Fortepian machonowy 7 oktav, do sprze-
dania za rs. 180. Ulica Włodzimierska 19,
szwajcar wskaże. 15382

Fortepian do sprzedania za rs. 60. Leszno
48, w restauracji. 15642

Fortepian wiedeński krótki o 7 oktawach,
mało używany za przystępną cenę. Ciepła
10, m. 7. 15657

Garnitur, szafy, łóżka, otomana, kredens,
stół, szeslong, krzesła. Szpitalna 5. 15647

Kawior krajowy, koniak kuracyjny, spiry-
tus żytni 97%, oliwę Nicejską Vierge naj-
lepszą, poleca handel L. Wróbel, Krakow-
skie-Przedmieście 25, stara poczta. 1762

Ktoby miał do odstąpienia garnitur mebli
w dobrym stanie używany, raczy nadesłać
adres z opisem i wymienieniem ceny do kan-
toru Kurjera W. pod lit. F. H. 4. 15622

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u
R. Bohtego, Nowy-Świat 34. 425

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzecho-
wy, lustra, rozmaite inne meble, szafy,
kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi
i ranki. Róg Chmielnej 37 i od ulicy Mar-
szałkowskiej 108, m. 30. 15455

Meble tania do sprzedania garnitur czar-
ny orzechowy, szafy, łóżka, biuro dębo-
we, otomana, szeslong, garnitur gabinetowy.
Mokotowska 59, róg placu św. Aleksandra,
stróż wskaże. 15016

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orze-
chowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy,
kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, oto-
mana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119,
na dole, w drugiej bramie, m. 15. 15411

Meble gustowne z całkowitego urządzenia
salonu, jadalni i sypialni, lustra, oraz
fortepian, mogą być razem lub częściowo
sprzedane. Cena umiarkowana. Marszałkow-
ska 148, mieszkania 9, parter, wejście ró-
wnież od Zielonego Placu 13. 1765

Meble za bezcen! Garnitur czarny orze-
chowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy,
kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, oto-
mana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119,
na dole, w drugiej bramie, m. 15. 15411

Meble z kilku pokoiów bardzo tania. Ulica
Chmielna 23, m. 1. 15665

Meble rozmaite nowe i używane wielki
wybór. Robota sucha. Ceny bardzo tanie.
Róg ul. Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej
134. 15648

Marki pocztowe do sprzedania. Elektoral-
na 11, m. 5, między 6 a 7 wieczorem. 15678

Pianino tania do sprzedania zupełnie no-
we. Ulica Daniłowiczowska 8. Stróż
wskaże. 15652

Potrzebne są porządne petersburskie san-
ki na jednego i parę koni. Oferty składać
w kantorze Kurjera W. pod lit. 25. 15660

Szpilka brylantowa, trzy brylantowe gu-
sziki do koszuli, 18% niżej taksy przysię-
głego jublera i rewolwer Lancaster, do
sprzedania. Żłota 58, m. 21, od 4—6. 15644

Tania do sprzedania sukienka czarna kaszmi-
rowa, elegancka. Żłota 41, m. 13. 15645

Tani! szafy dystrybucyjno-norymberskie
do sprzedania. Wiadomość ulica Zróżłowa
12, u rzadcy. 15671

50 rubli za fuzję systemu Lancaster. —
Świętokrzyska 15, stróż wskaże. 15675

Interesa handl. i majątk.

Bawarja korzystna do sprzedania każdego
czasu. Wiadomość Oboźna 10. 15588

Do sprzedania posesja murowana w środ-
ku miasta położona, przynosząca 4,000 rs.
rocznego dochodu. Wiadomość ulica Święto-
krzyska 9, mieszkania 17, od godziny
10 do 5. 15658

Do interesu fabrycznego chcę pożyczyc
rs. 1,000 na spłatę po rs. 100 miesięcznie,
procent do umowy, pewność kapitału zupeł-
na. Oferty przyjmuje biuro ogłoszeń Rajch-
mana et Frendera. Senatorska 26 pod wyra-
zem „Interes fabryczny.” 1771

Magie do sprzedania za przystępną cenę.
Ulica Rybaki 16. 15417

Magie do sprzedania z powodu tranzlaka-
cji służby. Ulica Nowiniarska 14. 15628

Nieruchomość łokci 4,388, złożona z
dwóch oficyn murowanych, 1,200 rs. do-
chodu, w części miasta fabrycznej, dla fa-
brykanta lub rzemieślnika, do sprzedania. —
Wiadomość Kruca 17, m. 11, od 9—11 i od
3—5. 15669

Plac obszerny do wydzierżawienia przy ul
Siennej od 1-go października. Wiadomość
w biurze właściciela domu, Miodowa 15. 1794

Poszukuje się wspólnika lub wspólniczki,
z kapitałem rs. 600, do interesu dobrze
procentującego. Oferty do Kurjera Warsz.
pod lit. A. B. X. 15540

Poszukuje majątku ziemskiego na zamię-
ną domu. Żłota 9, m. 2. 15517

Rubli 100,000 do ulokowania częściowo na
hypoteki. Żłota 9, m. 2. 15518

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprze-
dania. Ulica Leszno 9. 15623

Skład węgla niewielki ktoby miał do sprze-
dania, raczy adres zostawić w kantorze
Kurjera W. lit. D. M. 15659

Sklep spożywczy z dystrybucją i mieszka-
niem do odstąpienia. Krakowskie-Prze-
dmiście 64. 1696

Sklep wiktualów z dystrybucją do sprze-
dania z powodu choroby. Dzielnia 27. 15233

Sklepik spożywczy do sprzedania za przy-
stępną cenę. Leszno 8. 15383

Sklep mączny nowo urządzonej z produk-
tami, jest do sprzedania z powodu intere-
su rodzinnego Nowolipie 57. 15398

Sklep mydlarski w dobrym punkcie przy
Szbiegu kilku ulic, tuż przy targu jest za-
raz do odstąpienia. Wiadomość Aleksandra
7. 15462

Sklep spożywczy do sprzedania. Wiado-
mość Nowomiejska 7, sklep pieczy-
wa. 15483

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania
sklep wiktualów za cenę przystępną. Ulica
Twarda 38. 15545

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia du-
ża dystrybucja i towary galanterijne. —
Ulica Marszałkowska 82. 15576

Lozale.

Apartament składający się z 7 pokoiów,
przedpokoju, kuchni, wanny, watekloze-
tu, zlewu i wodociągu, na 2-m piętrze, od
frontu do wynajęcia od 1 października r. b.
Aleja Jerozolimska 82, wiadomość u rzadcy
domu. 14933

Cztery pokoje, przedpokój, kuchnia, bal-
kon na ogród, pierwsze piętro, rs. 350.
Mniejsze lokale tania. Prosta 11. 15688

Ciechocinek. Willa pod Koroną—na trzeci
Czeson od 15 sierpnia pokoje umeblowane,
od rs. 5 do 25. 15420

Do wynajęcia zaraz lub 1 października
5 pokoiów, 2-e piętro, 4 parter, 1 paź-
dziernika. Żłota 32. 15407

Hoza 8. Blisko gimnazjum, Alei Ujazdow-
skiej 6 pokoiów, na pierwszym 660, albo
na trzecim 560 rs. 15470

Instytutowa 6, do wynajęcia zaraz, trzy
lub sześć pokoiów, od św. Michała 5 lub 6
pokoiów, albo obydwa lokale połączone, staj-
nia i wozownia. 1791

Jest pomieszczenie przy familji dla młodej
panienki która korzystać może z fortiepa-
nu. Żurawia 45, m. 11. 15320

Jest do wynajęcia od św. Michała lub za-
raz mieszkanie samo w sobie, składające
się z sześciu dużych pokoiów, kuchni z
szabaznikiem, piwnicą, górą, spiżarnią i o-
grodem, za 530 rs. rocznie. Ulica Leszno
684. 15636

Ktoby chciał umieścić chłopców na
stancję, za bardzo przystępną cenę, może
być z lekcejami na fortepianie. Adres: Nowo-
grodzka 15, stróż wskaże. 15626

Lokale różne od 6-u do 2-ch pokoiów, z wo-
dociągami, zlewami i innymi wygodami.
Bednarska 24, trzeci dom od Krakowskiego-
Przedmieścia. 15683

Mieszkanie od 1 października, 3 ogromne
pokoje, pasaż, wygodka, zachowanko, za
rs. 340 rocznie. Tamże duży i wygodnie u-
meblowany pokój dla kawalera. Wilcza
71. 15654

Miodowa 15, do wynajęcia 5, 4 lub 3 po-
koje, oraz wozownia. 1792

Od września na 1-m piętrze dwa pokoje,
przedpokój, kuchnia, spiżarnia, wygodka.
Ulica Szpitalna 4. 15682

Pokój dla spokojnego lokatora. Święto-
krzyska 27, m. 13. 15377

Pokoje pojedyncze, 1-e piętro, front, z u-
szule do wynajęcia. Marszałkowska 114,
róg Żłotej. 1478

Pokoiku przy przyzwoitej familji poszu-
kuje niemka nauczycielka. Oferty w kan-
torze pod lit. M. N. 15514

Panienci zacnej rodziny mogą znaleźć od-
powiednie pod każdym względem pomie-
szczenie. Wiadomość: Aleja Jerozolimska
31, m. 33, od 2-ej do 6-ej. 15508

Poszukuje się zaraz lub od kwartału mie-
szkania, z 7, 8 lub 10 pokoiów, na 1-m
piętrze lub parterze, w okolicach Szpitalnej.
Adresy składać w kantorze Kurjera pod lite-
rami A. B. 15640

Panienci chodzące na pensję, lub kształ-
cące się prywatnie mogą znaleźć pomie-
szczenie i rodzicielską opiekę. Wiadomość:
od godziny 1-ej do 3-ej po południu: przy
ulicy róg Złota 6 i Przeskok 3, mie-
szkania 4. 15627

Pokój do wynajęcia z meblami lub bez, mo-
gą być obiady; tamże pokój wspólny.
W ogóle dla pań. Elektoralna 27, mieszka-
nia 8. 15685

Pokój słoneczny, frontowy, osobne parafne
wejście, umeblowany, usługa, samowar do
wynajęcia. Wspólna 40, m. 6. 15636

Sklep na placu Teatralnym, zaraz do wy-
najęcia. Wiadomość: w pralni Matyldy, No-
wo-Senatorska 10. 15438

Sklep z pokojem do wynajęcia. Ulica Mio-
dowa 15. 1793

Trzy pokoje obszerne, przedpokój i kuchnia,
3-cie piętro, zlew, od d. 8 paż. r. b., za
rs. 20 miesięcznie. Wiadomość u gospoda-
rza pod 49 Krochmalna, przy rogu Żłota-
znej. 14917

W domu zacnym i znanym jest pomie-
szczenie, z zapewnieniem troskliwej opie-
ki, dla dwóch panienek. Adres: Żłota 16,
mieszkania 9, w drugiej bramie. 15491

Zawiadamiam szan. pp., iż z dniem dzi-
śniejszym są do wynajęcia w hotelu War-
szawskim w Ciechocinku mieszkania po rs. 10
za sezon. Właściciel hotelu B. Pruszyński.
15522

4 pokoje, przedpokój i kuchnia, 2-e piętro
front, zlew, 320 rocznie, do wynajęcia od
1 października. Tamka 16. 15478

5, 3, 2, 1 pokoje umeblowane lub nie. UL
Próżna 7. 14317

54 Śliska, od 7-min do 2-ch pokoiów do
wynajęcia. 15550

Doniesienia rozmaite.

Akuszka Karpińska przyjmuje osoby
A spodziewające się słabości, lub przybyłe
na kurację. Królewska 3. 14689

Akuszka R. przyjmuje na mieszkania
osoby spodziewające się słabości, lub na
kurację. Kruca 38. 15494

Akuszka b. starsza Instytutu położni-
czki, przyjmuje panie spodziewające się
słabości, udziela porad w zakresie specy-
jalności, słabości, umieszczenie dziecka od
10 rs., pokoje wspólne i oddzielne. Żłota 9
pierwsze piętro. 15352

Feliks Morzycki i S-ka, kantor przewożo-
wy, fabryka skrzyń i opakowań. Załatwia
ekspedycje i przewozy towarów, wełny, prze-
prowadzki i opakowanie mebli. Na składzie
skrynie gotowe. Telefonu 135. 1711

Haftu wycieczam fachowo, za rs. 6 miesi-
ecznie. Daniłowiczowska 4, m. 34. 15661

Lampy błyskawiczne te tylko najlepiej się
palą, nie kopcą i nie psują się, które sprze-
daje z gwarancją magazyn F. Kozłowski, po-
pod firmą W. Podgórski, ul. Rymarska 7.
Tamże nafta do lamp błyskawicznych pole-
ca się na garnce i beczki, po cenach hurto-
wych;—stałym odbiorcom odstępuje się rabat
i odyła się do domu. 1691

Mops młody zaginął. Kto go odprowadzi
lub da znać gdzie się znajduje, dosta-
nie sowitą nagrodę. Pawia 6, u stróża. 15670

Mamka z obfitym, świeżym pokarmem po-
szukuje miejsca. Wiadomość: ulica Miodo-
wiana 11, m. 34. 15667

Magazyn mebli, oraz zakład stolarski i
tapicerski przyjmuje wszelkie obstarunki
na urządzenie mieszkań, po cenach przystę-
pnych. Nowy-Świat 39. K. Rabong. 1582

Mops suka z naszyjunikiem, zaginęła w
niedziele, przy stacji tramwajowej Mo-
kotowska d. 12/8, wabi się Delfina, kto od-
prowadzi otrzyma wynagrodzenie. Wiado-
mość: Żurawia 22. Gootchuss. 15569

Najtańszy zakład tapicerski. Marszałkow-
ska 115. 15123

Nagrody rubli sześć. Dnia 28 kwietnia
r. b. zgubiono wracając ze ślubu man-
tylę białą, koronkową. Sumieny znalazca
zwrócić zechce. Chłodna 12, m. 7. 15646

Przyjmuje suknie i bieliznę do roboty,
mundurki dla panien z pensji od rs. 1, ko-
szule od 15 kop. Ulica Biała 7, mieszka-
nia 8. 15672

Przyjmuje się robotę pończoszniczą dla
sklepow i fabryk. Bielańska 8, m. 3. 15527

Przyjmuje krawiecczynie damską i dzie-
ciną, oraz wszelką bieliznę do roboty.
Krochmalna 43, m. 12. 15426

Poszukuje się polowania na zajęcia i ku-
ropatwy w bliskości Warszawy. Adreso-
wać na ulicę Mylną 9, do fabryki kape-
ruszy. 1750

Przyjmę dziecko do piersi. Ogrodowa
46, mieszkania 8. 15590

Rękawiczki mocno szyte we wszyst-
kich gatunkach, poleca fabryka rękawic
czek J. Lukrec, Płomackie 3, ceny fa-
bryczne. 1577

Tanio, elegancko robię, przerabiam suknie
mundurki; ucę kroju sposobem francuskim.
Nowogrodzka 17, mieszkania 19, pierwsza
piętro. — Wanda. 15631

Wyżlica, ponter, mała, maści jasno-kaszta-
nowatej, jedynie z białą strzałką na pier-
siach, na szyi żółta obroza skórzana—zagi-
nęła w okolicy ul. Karmelickiej. Upraszam się
znalazcę o odprowadzenie na ulicę Dzielną
20, mieszkania 27, za nagrodą. 15655

W dniu 14 b. m. została zgubioną branso-
lęta z granatów, składająca się z 5-ciu
sznurków, kłama żłota, granatami wy-
sadzana, otrzyma nagrody rs. 3. Adres
Żłota 34. Szczepkowski. 15523